Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Część XLII.

Wydana i rozesłana dnia 14. Października 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XLII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Oktober 1852.

370.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 5. Kwietnia 1851,

z ogłoszeniem, jako Ignacy Gessmann dobrowolnie złożył przywilej, pod dniem 18. Grudnia 1849 sobie nadany na wynalazek mydła łojowego.

Przywilej pierwiastkowo Henrykowi Augustowi Syrrenbergowi i Ignacemu Gessmannowi, na wynalazek mydła łojowego pod dniem 18. Grudnia 1849 nadany, a potem na wyłączną własność Ignacego Gessmanna przelany, zgasł przez dobrowolne złożenie ze strony uprzywilejowanego. Opisanie przywileju, które zachowane było w tajemnicy, dano ku ogłoszeniu c. k. instytutowi politechnicznemu.

Bruck m. p.

371.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 9. Kwietnia 1851,

którem przywilej Adolfa Schöllera na dalszy przeciąg trzeciego, czwartego i piątego roku przedłuża się.

Ministerstwo handlu przedłużyło przywilej Adolfowi Schöllerowi pod dniem 30. Kwietnia 1849 nadany na wynalazek i poprawę, w skutek których w tak zwanych machinach do zwijania, używanych w przędzalniach osnowy wełnianej, krepa ze szrobli wychodząca, puszcza się przez wałek i ztamtąd dopiero na wrzecionka nawija się; na dalsze trzy lata, to jest na rok trzeci, czwarty i piąty.

Bruck m. p.

372.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 9. Kwietnia 1851,

mocą którego przedłużono czas trwania niektórych przywilejów.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć następujące przywileje, mianowicie:

1. Pierwotnie pod dniem 5. Lutego 1846 Ludwikowi Tischbeinowi nadany, a mocą ustępstwa z dnia 16. Maja 1848 r. na własność Karoliny Kreceljus w Wiedniu przelany przywilej na wynalazek i ulepszenie sposobu, jakim z surowego kamienia wapiennego każdego gatunku i wszelkiem paliwem wypala się wapno, przydatne także do czyszczenia kruszcu, a to zapomocą osobno przyrządzonego pieca wapiennego; na rok szósty.

370.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5. April 1851,

womit die freiwillige Zurücklegung des Privilegiums des Ignaz Geßmann vom 18. Dezember 1849, auf die Erfindung einer Unschlittseife, kundgemacht wird.

Das ursprünglich dem Heinrich August Syrrenberg und Ignaz Geßmann verliehene und seither in das Alleineigenthum des Ignaz Geßmann übergegangene Privilegium vom 18. Dezember 1849, auf die Erfindung einer Unschlittseife, ist durch freiwillige Zurücklegung desselben erloschen. Die geheim gehaltene Privilegiums-Beschreibung wird dem k. k. politechnischen Institute zur Veröffentlichung übergeben.

Bruck m. p.

371.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. April 1851,

womit das Privilegium des Adolph Schöller auf die weitere Dauer des dritten, vierten und fünften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Adolph Schöller vom 30. April 1849, auf eine Erfindung und Verbesserung, wornach bei der in der Schafwoll-Streichgarn-Spinnerei verwendeten sogenannten Bandmaschine der Flor, wenn er aus der Schrobl kömmt, durch ein Walzwerk gehe, und von da erst auf Spulen gewunden werde; auf die weitere Dauer dreier Jahre, das ist des dritten, vierten und fünften Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

372.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 9. April 1851,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Peter Louis Tischbein verliehene und mittelst Abtretungsurkunde vom 16. Mai 1848 in das Eigenthum der Karoline Crecelius in Wien übertragene Privilegium am 5. Februar 1846, auf die Erfindung und Verbesserung mittelst eines besonders konstruiten Kalkofens aus jeder Gattung rohen Kalksteines mit jedem Brennmateriale einen gebrannten, auch zum Rösten von Erzen anwendbaren Kalk zu erzeugen; auf das sechste Jahr.

2. Przywilej, Karolowi Dietzlerowi, mechanikowi w Wiedniu, dnia 6. Lutego 1844 r. nadany na wynalazek i ulepszenie powszechnej maszyny do rubrykowania i rastrowania, „pan-gramepigrafem“ zwanej; na rok ósmy.

3. Przywilej, Piotrowi Prosperowi Pimontowi dnia 7. Lutego 1849 r. nadany na ulepszenie pod dniem 12. Stycznia 1847 r. uprzywilejowanego aparatu do ciągłego podsytu zapomocą bezustannego, albo według upodobania przerywanego promienia do podsycania wodą kotłów wysokiego, średniego i nizkiego parcia z kondenzacyją, lub bez niej; na rok trzeci.

4. Przywilej, Piotrowi Tigetowi, starszemu budowniczemu w Wiedniu, dnia 29. Lutego 1848 r. nadany na wynalazek wysuszania murów wilgotnych i salitrosadnych, niemniej zachowania drzewa od wilgoci i porośnienia grzybami; na rok czwarty.

5. Przywilej, Józefowi Michalskiemu, kotlarzowi w Bruck nad Lajthą, dnia 15. Lutego 1845 r. nadany na wynalazek nowej maszyny do gotowania; na rok siódmy.

6. Przywilej, Maryi Herrmannowej, kupcowej w Wiedniu, dnia 11. Lutego 1847 r. nadany na wynalazek maszyny do szybkiego linijowania; na rok piąty.

7. Przywilej, Józefowi Herrmannowi, w Miesenbach w Niższej Austryi, dnia 22. Lutego 1843 r. nadany na ulepszenie sposobu, jak zapomocą miecha wentylowego i osobnej manipulacyi przy wykowywaniu stali i żelaza nastalone narzędzia potrójnie hartowane być mogą; na rok dziewiąty.

8. Pierwotnie Józefowi Eggertowi, w Wiedniu, dnia 15. Lutego 1845 r. nadany, a mocą ustępstwa z dnia 3. Sierpnia 1847 r. na własność Michała Kratschmanna, uprzywilejowanego fabrykanta guzików w Wiedniu przelany przywilej na ulepszenie sposobu robienia wyciskanych, nakształt jedwabnych guzików tamburynowych z rogu, racic i masy; na rok siódmy.

9. Przywilej, Michałowi Pollakowi, fabrykantowi w Beraun w Czechach, dnia 14. Lutego 1842 r. nadany na ulepszenie w przyrządzaniu aparatów do prędkiego wyrabiania octu; na rok dziesiąty.

10. Obywatelom wiedeńskim Ludwikowi de Orth i Leopoldowi Stephanowi dnia 16. Lutego 1847 r. nadany, a mocą ustępstwa z dnia 16. Sierpnia 1849 r. na wyłączną własność ostatniego przelany przywilej na wynalazek sposobu wyrabiania z gutta-perchy trzewików, butów i innego obuwia z jednego kawałka, równie podeszew i przyszew w skórach; na rok piąty.

11. Przywilej, Fryderykowi Scheidlingowi, upoważnionemu fabrykantowi kapeluszów jedwabnych w Wiedniu, dnia 15. Lutego 1850 r. nadany na wynalazek i ulepszenie w fabrykowaniu kastrowych i jedwabnych kapeluszów zapomocą pewnych podkładek w one wrabianych; na rok drugi, nakoniec

2. Das Privilegium des Karl Dietzler, Mechanikus in Wien, am 6. Februar 1844, auf die Erfindung und Verbesserung einer Universal-Rubrizier- und Rastrirmaschine, „Pan-Grammepigraph“ genannt; auf das achte Jahr.

3. Das Privilegium des Peter Prosper Pimont, am 7. Februar 1849, auf die Verbesserung seines am 12. Jänner 1847 privilegirten kontinuirlichen Speisungs-Apparates mit ununterbrochenem, oder nach Belieben unterbrochenem Strahle für die Speisung an Hoch-, Mittel- und Niederdruck-Kesseln, mit oder ohne Kondensazion; auf das dritte Jahr.

4. Das Privilegium des Peter Tiget des Aelteren, Architekten in Wien, am 29. Februar 1848, auf die Erfindung, feuchte und salniterhältige Mauern auszutrocknen, so wie das Holz gegen den Einfluß der Feuchtigkeit und gegen Schwämme zu schützen; auf das vierte Jahr.

5. Das Privilegium des Joseph Michalsky, Kupferschmiedes zu Bruck an der Laitha, am 15. Februar 1845, auf die Erfindung einer neuen Kochmaschine; auf das siebente Jahr.

6. Das Privilegium der Maria Herrmann, Kaufmannsgattin in Wien, am 11. Februar 1847, auf die Erfindung einer Schnell-Linir-Maschine; auf das fünfte Jahr.

7. Das Privilegium des Joseph Herrmann, zu Miesenbach in Niederösterreich, am 22. Februar 1843, auf die Verbesserung durch ein Ventilgebläse und eine eigene Manipulazion beim Hämmern des Stahles und Eisens die stahlplattirten Werkzeuge dreifach zu härten; auf das neunte Jahr.

8. Das ursprünglich dem Joseph Eggerth in Wien verliehene und mit Abtretungsurkunde vom 3. August 1847 in das Eigenthum des Michael Kratschmann, privilegirten Knopffabrikanten in Wien, übertragene Privilegium vom 15. Februar 1845, auf eine Verbesserung in der Erzeugung seidenartig gepreßter Tamburin-Knöpfe aus Horn, Klauen und Massa; auf das siebente Jahr.

9. Das Privilegium des Michael Pollak, Fabrikanten zu Beraun in Böhmen, am 14. Februar 1842, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der zur Schnellessig-Erzeugung zu verwendenden Apparate; auf das zehnte Jahr.

10. Das dem Louis von Orth und Leopold Stephan, Bürgern in Wien verliehene und mittelst Zession vom 16. August 1849 in das Alleineigenthum des Letzteren übergegangene Privilegium am 16. Februar 1847, auf die Erfindung eines Verfahrens, um aus Gutta-Percha Schuhe, Stiefel und andere Fußbekleidung in einem Stücke, so wie auch Sohlen und Oberleder in Häuten zu erzeugen; auf das fünfte Jahr

11. Das Privilegium des Friedrich Scheidling, befugten Seidenhutmachers in Wien, am 15. Februar 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Fabrikazion der Filz- und Seidenhüte durch Einarbeitung einer eigenen Unterlage in dieselben; auf das zweite Jahr, endlich

12. przywilej, Ludwikowi de Orth, w Wiedniu, dnia 22. Lutego 1849 r. nadany na wynalazek nowego sposobu, jakim się wyraziste i różnobarwne pieczęcie wyciskają; na rok trzeci.

Bruck m. p.

373.

Spis

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu, przemysłu i budowli publicznych dnia 14. Kwietnia 1851 nadanych.

Przywilej, Ludwikowi Piotrowi Robertowi de Massi, destylatorowi w Recourt w departamencie d'Aisne we Francyi, na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), na dwa lata nadany na wynalazek w wyrabianiu i czyszczeniu (raffinage) cukru. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie, byle tylko posiadacz przywileju przy wyrabianiu i czyszczeniu cukru ograniczał się jedynie na sacharat barytowy. Uprzywilejowany wydał rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 2562 — H.).

Przywilej, Henrykowi Pfitznerowi i Franciszkowi Bechersowi, posiadaczom fabryki w Wiedniu (Wieden nr. 83), nadany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie nowego postępowania, zapomocą którego z wszelkich neutralnych pierwiastków tłustych za użyciem nowych aparatów wyprowadza się i czyści tłusty kwasoród. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 2611 — H. A.).

Przywilej, Henrykowi Pfitznerowi i Franciszkowi Bechersowi, posiadaczom fabryki w Wiedniu (Wieden nr. 83), nadany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie, w skutek którego stearyn i margaryn od oleinu zapomocą pras zimnych oddziela się, tudzież z mniej topnistych indyferentnych pierwiastków tłustych tworzy się, bez dodawania wapna, mięszanina kwasorodów tłustych, które do wyrabiania świec, świecami „Milli“ zwanych, używają się. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 2641 — H. B.).

Przywilej, Arystydowi Baltazarowi Berardowi, cywilnemu inżynijerowi w Paryżu (rue Blanche nr. 44), na ręce Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie w postępowaniu z węglem kamiennym, w skutek

12. das Privilegium des Louis von Orth, in Wien, am 22. Februar 1849, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens scharf abgegrenzte und mehrfärbige Siegelabdrücke darzustellen; auf das dritte Jahr.

Bruck m. p.

373.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 14. April 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Ludwig Peter Robert de Massi, Destillirer zu Rocourt im Departement der Aisne in Frankreich, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Erfindung in der Fabrikazion und Reinigung (raffinage) des Zuckers; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß sich der Privilegiums-Inhaber bei seiner Fabrikazion und Reinigung des Zuckers blos auf Baryt-Sacharate beschränke. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2562 — H.).

Dem Heinrich Pfitzner und Franz Bechers, Fabriksbesitzern in Wien (Wieden Nr. 83), auf eine Erfindung und Verbesserung eines neuen Verfahrens, aus neutrallen Fettstoffen aller Art mit Anwendung neuer Apparate Fettsäuren zu gewinnen und selbe zu reinigen; für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2641 — H. A.).

Dem Heinrich Pfitzner und Franz Bechers, Fabriksbesitzern in Wien (Wieden Nr. 83), auf eine Erfindung und Verbesserung, Stearin-Margarin von Olein durch Intervenzion von Hydrokarbureten zu trennen, und aus den schwer schmezlbaren indifferenten Fettstoffen ohne Verseifung mit Kalk jenes Gemenge von Fettsäuren darzustellen, welches zur Erzeugung der sogenannten Millikerzen angewendet wird; für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2641 — H. B.).

Dem Aristides Balthasar Berard, Zivil-Ingenieur zu Paris (rue blanche Nr. 44), durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor zu Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Behandlung der Steinkohle, welche in neuen Mitteln zur Reinigung, Verkohlung und Destillirung des Theers und

którego smoła nowym sposobem oczyszcza się, z węgla destyluje, mały zaś węgiel kamienny w większy się skupia. We Francyi nadano na ten wynalazek patent na lat piętnaście, a to począwszy od dnia 28. Sierpnia 1848. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie (l. 2687 — H.).

Przywilej, Kajetanowi Pizzighellemu, kierownikowi w składzie fabrycznym pod Modną Wstęgą (Modeband) w Wiedniu (w mieście nr. 1122), nadany na rok jeden na wynalazek w wyrabianiu pilśnianych czaków i stosowanych kapeluszów. Opis przywileju znajduje się wraz z wzorem w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go kazdemu przejrzeć wolno (l. 2729 — H.).

Bruck m. p.

374.

S p i s

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu, przemysłu i budowli publicznych dnia 18. Kwietnia 1851 nadanych.

Przywilej, Józefowi Heinzenowi, uczestnikowi firmy braci Heinzen, fabrykantów mchu skalnego (orselu) w Tetszynie nad Elbą w Czechach, nadany na lat trzy na ręce A. Heinricha, sekretarza niższo-austryjackiego towarzystwa przemysłowego w Wiedniu (miasto nr. 965), na wynalazek płynnego orselu do druku i farbowania. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 2833 — H. A.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (miasto nr. 390), nadany na lat dwa na ulepszenie w wyrabianiu kolorowych odcisków ze stalowej, miedzianej lub jakiej innej blachy. Opis tego przywileju wolno przejrzeć w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie dla wiadomości każdego jest przechowany (l. 2833 — H. B.).

Przywilej, Piotrowi Woodowi, farbiarzowi w Salford, hrabstwie Lankaster w Anglii, na ręce Frydryka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat dwa nadany na ulepszenia w wytłaczaniu, farbowaniu i ozdabianiu wszelkich tkanych materyj, drzewa, skóry i innych substancyj lub materyjałów; na lat dwa. Uprzywilejowany prosił o zachowanie tajemnicy, i złożył rewers od cudzoziemców wymagany (l. 2833 — H. C.).

Przywilej, Wilhelmowi Elliotowi, k. pruskiemu radzcy handlowemu w Berlinie, na ręce Dra. i notaryjusza Andrzeja kawalera Gredlera w Wiedniu, na lat pięć nadany na wynalazek, w skutek którego drut telegraficzny, gutta-perchą

zum Zusammenballen der kleinen Steinkohle bestehe; für Fünf Jahre. In Frankreich ist dieser Gegenstand seit 28. August 1848 auf 15 Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2687 — H.).

Dem Gaetano Pizzighelli, Geschäftsführer in der Fabriks-Niederlage zum Modeband in Wien (Stadt Nr. 1122), auf eine Erfindung in der Erzeugung der Filz-Czakos und Stulphüte; für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung sammt Muster befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2729 — H.).

Bruck m. p.

374.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 18. April 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Joseph Heinzen, Theilnehmer der Firma Gebrüder Heinzen, Orseille-Fabrikanten zu Tetschen an der Elbe in Böhmen, durch A. Heinrich, Sekretär des niederösterreichischen Gewerbe-Vereines in Wien (Stadt Nr. 965), auf die Erfindung einer flüssigen Orseille für Druck und Färberei; für Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2833 — H. A.).

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 390), auf eine Verbesserung in der Erzeugung färbiger Abdrücke von Stahl-, Kupfer- oder anderen Platten; für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2833 — H. B.).

Dem Peter Wood, Färber zu Salford Grafschaft Lankaster in England, durch Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf Verbesserungen im Drucken, Färben und Verzieren aller Arten gewebter Stoffe, Holz, Leder und aller sonstigen Substanzen oder Materialien; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2833 — H. C.).

Dem Wilhelm Elliot, k. preußischen Kommerzienrathe in Berlin, durch Dr. und Notar Andreas Ritter von Gredler in Wien, auf eine Erfindung, den mit Gutta-Percha isolirten Telegraphendraht in beliebiger Länge durch eine metallische Umhüllung

odosobniony, w dowolnej długości osłonieniem metalicznem od niszczących wpływów ochronić można. Uprzywilejowany prosił o zachowanie tajemnicy, i złożył rewers, którego się od cudzoziemców wymaga (l. 2833 — H. D.).

Przywilej, Franciszkowi Hofmeistrowi, stolarzowi z Bachenau w królestwie Würtemberskiem, mieszkającemu w Wiedniu (St. Ulrich nr. 58), nadany na lat trzy na wynalazek masy marmurowej nakształt brylantu lśniącej, która we wszystkich dowolnych kolorach, na podobieństwo marmuru lśniąca, jak drogie kamienie wyrabiana być może, i którą pierścienie, kólczyki i t. d. ozdobionemi, drobniejsze galanteryjne przedmioty, biusty (popiersia), wazy, naczynia i t. d., tudzież wykwintne pudła powozowe, meble wszelkiego rodzaju, figury, a nawet posadzki i ściany w najkrótszym czasie i stosunkowo tanio i trwale powleczonemi być mogą. Uprzywilejowany prosił o zachowanie tajemnicy, i złożył rewers, którego się od cudzoziemców wymaga (l. 2833 — H. E.).

Przywilej, Edwardowi Thoernerowi, konduktorowi c. k. uprzywilejowanej wiedeńsko-głognicko-bruckiej-kolei żelaznej, z Szemnicu w Saksonii, mieszkającemu w Bruku nad Lajthą w Niższej Austryi, nadany na lat dwa na wynalazek przyrządu, mocą którego drzwi domowe i pokojowe za każdem otwarciem niezawodnie i bez skrzypienia zawsze same znowu się zamykają. Opis tego przywileju przejrzeć można w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie dla wiadomości każdego jest przechowany. Obdarzony przywilejem wydał rewers, którego się od cudzoziemców wymaga (l. 2833 — H. F.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (miasto nr. 785), nadany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie w blichowaniu i przysposabianiu materyj do przędzenia i spilśniania, jakoteż na lniane nici i pilśniane materyje przeznaczonych. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 2833 — H. G.).

Przywilej, Karolowi Hesse, organmistrzowi i mechanikowi z Prus, nateraz w Fünfhaus pod Wiedniem nr. 207 mieszkającemu, nadany na lat pięć na wynalazek nowego instrumentu, który fis-harmonikę z fletem łączy. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przeczytać może. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 2833 — H. H.).

Przywilej, Józefowi Ottowi, miejskiemu bronzownikowi w Wiedniu (Altlerchenfeld nr. 222), nadany na rok jeden na wynalazek i ulepszenie w wyrabianiu bronzowych łańcuszków do zegarków, w skutek których 1) ogniwa łańcuszków z mosiądzu lub blachy tombakowej robią się w rozety, poprzecinane, dęte i lśniące, ułożone w łuskę, albo mające w swoim związku kształt węża lub innego jakiego łańcuszka; 2) te łańcuszki otrzymują trwałą pozłotę w ogniu ko-

gegen zerstörende Einwirkungen zu schützen; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2833 — H. D.).

Dem Franz Hofmeister, Tischler aus Bachenau im Königreiche Würtemberg, wohnhaft in Wien (St. Ulrich Nr. 58), auf die Erfindung einer brillantirenden Marmormasse, welche in allen beliebigen Farben, dem Marmor ähnlich, brillantirend wie Edelstein, erzeugt werden könne, und womit Ringe, Ohrgehänge 2c. verziert, kleinere Galanteriegegenstände, Büsten, Vasen, Geschirre 2c., dann elegante Wagenkasten, alle Gattungen Möbel, Figuren, ja auch Fußböden und Wände in kürzester Zeit und nach Verhältniß billig und dauerhaft überzogen werden können; für Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2833 — H. E.).

Dem Eduard Thörner, Kondukteur der k. k. privilegirten Wien-Gloggnitzer und Brucker Eisenbahn, aus Chemnitz in Sachsen, wohnhaft zu Bruck an der Laitha in Nieder-Oesterreich, auf die Erfindung einer Vorrichtung, wodurch sich Haus- und Wohnzimmer-Thüren bei jedesmaligem Oeffnen sicher und geräuschlos immer von selbst wieder schließen; für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2833 — H. F.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Erfindung und Verbesserung des Bleichens (Bleichverfahrens) und der Bereitung der zum Spinnen und Filzen, so wie für die Flachsfäden und Filzstoffe bestimmten Materien; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2833 — H. G.).

Dem Karl Heße, Orgelbauer und Mechaniker aus Preußen, wohnhaft in Fünfhaus (bei Wien Nr. 207), auf die Erfindung eines neuen Instrumentes, welches die Physharmonika mit der Flöte vereinige; für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2833 — H. H.).

Dem Joseph Ott, bürgerlicher Bronze-Arbeiter in Wien (Altlerchenfeld Nr. 222), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung von Bronze-Uhrketten, wobei 1. die Glieder der aus Messing oder Tombakblech erzeugten Ketten rosettenförmig durchschnitten, hohlaufgezogen und glanzgepreßt verfertigt werden, eine Schuppenform, und in ihrem Zusammenhange eine schlangenförmige oder eine Kette anderer Form bilden; 2. diese Ketten ein dauerhafte Feuervergoldung in grün- oder rothgeschliefener Nr. 2

loru złota drugiej próby na zielono lub czerwono szlifowanego; 3) czystość ich połysku nie ustępuje czystemu połyskowi prawdziwego koloru złota drugiej próby, i 4) spojenie ogniwów łańcuszkowych, kształt węża mających, jest rzeczą zupełnie nową. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2833 — H. J.).

Przywilej, Bartłomiejowi Vonbankowi, w Sechshaus pod Wiedniem nr. 163, na ręce Dra. Zygmunta Wehli, nadwornego i krajowego adwokata w Wiedniu, nadany na lat dwa na ulepszenie lamp kamfinowych i rurek szklannych do tego należących, w skutek czego olej kamfinowy do pomienionych lamp użyty wydaje czysty biały płomień, nie dymiący i przeciw przeciągowi powietrza ochroniony. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie tenże każdemu przejrzeć wolno (l. 2833 — H. K.).

Przywilej, Zygmuntowi Schossbergerowi, właścicielowi handlu towarów kolonijalnych i komisantowi w Peszcie, nateraz mieszkającemu w Wiedniu (Jaegerzeile nr. 516), nadany na rok jeden na wynalazek mechanicznego materaca, w skutek którego zapomocą łatwego przyrządu przy oszczędzeniu włosienia siennik, podkład i piernat niepotrzebnemi się stają. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 2833 — H. L.).

Przywilej, Antoniemu Labia, dzierżawcy karczmy i realności w Speising pod Wiedniem nr. 32, nadany na lat dwa na ulepszenie pługu bezkolesnego, silnym (der gewaltige Pflug) zwanego, pod dniem 5. Lutego 1851 uprzywilejowanego. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć wolno (l. 2833—H. M.).

Bruck m. p.

375.

S p i s

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu, przemysłu i budowli publicznych dnia 23. Kwietnia 1851 nadanych.

Przywilej, Antoniemu Tychemu, prywatyzującemu w Wiedniu (w mieście nr. 390), nadany na lat dwa na wynalazek i ulepszenie w użyciu gazu, ażeby przyrządy płynami napełnione ogrzewać, tudzież także i budynki ogrzewać i przewietrzać. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie (l. 2834 — H. A.).

Przywilej, Antoniemu Tichemu, prywatyzującemu w Wiedniu (w mieście nr. 390), nadany na lat dwa na ulepszenie elektro-magnetycznego przyrządu,

Goldfarbe erhalten; 3. die Reinheit ihres Glanzes von dem reinen Glanze echter Nr. 2 Goldketten nicht übertroffen werde, und 4. die Zusammenhängung der Kettenglieder, welche eine Schlangenform bilden, ganz neu sei; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2833 — H. J.).

Dem Bartholomäus Vonbank, in Sechshaus (bei Wien Nr. 163), durch Dr. Sigmund Wehli, Hof- und Gerichts-Advokaten in Wien, auf eine Verbesserung der Kamphinlampen und der dazu gehörigen Glas-Röhren, wodurch das Kamphinöl bei Anwendung dieser Lampen eine reine weiße Flamme gebe, die nicht rauche und gegen jeden Luftzug geschützt sei; für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2833 — H. K.).

Dem Sigmund Schoßberger, Kolonialwaarenhändler und Kommissionär in Pesth, dermalen zu Wien (Jägerzeile Nr. 516), auf die Erfindung einer mechanischen Bettmatratze, wodurch mittelst einer leichten Vorrichtung Strohsack, Unterlage und Federbett entbehrt, und eine Ersparniß an Roßhaar erzielt werde; für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2833 — H. L.).

Dem Anton Labia, Wirthshaus- und Realitäten-Pächter zu Speising (bei Wien Nr. 32), auf eine Verbesserung seines am 5. Februar 1851 privilegirten Pfluges ohne Räder, „der gewaltige Pflug" genannt; für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 2833 — H. M.).

Bruck m. p.

375.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 23. April 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Anton Tichy, Privatier zu Wien (Stadt Nr. 390), auf eine Erfindung und Verbesserung in der Anwendung von Gas, um Flüssigkeiten enthaltende Vorrichtungen zu erwärmen, so wie auch Gebäude zu erwärmen und zu lüften; für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2834 — H. A.).

Dem Anton Tichy, Privatier zu Wien (Stadt Nr. 390), auf eine Verbesserung an dem elektro-magnetischen Apparate, um Nachrichten anzuzeigen und mitzutheilen;

przeznaczonego do donoszenia i udzielania wiadomości. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nic nie stoi na zawadzie (l. 2834 — H. B.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na ulepszenie, w skutek którego uczyniono prostszem postępowanie przy przyrządzeniu modelów używanych do topienia kruszców, przezco oszczędza się znacznie kosztów manipulacyi. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2834 — H. C.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie przyrządów opałąnia, zapomocą których koakiem, węglem kamiennym i innym materyjałem mieszkania, kuchnie, blichy, także publiczne gmachy, warsztaty i fabryki właściwym i ekonomicznym sposobem opalanemi być mogą. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 2834—H. D.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), wydany na lat pięć na wynalazek i ulepszenie rurnego pieca do opalania mieszkań zapomocą palenia gazu. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 2834 — H. E.).

Przywilej, Józefowi Bleiweissowi, miejskiemu tapicerowi w Wiedniu (St. Ulrich nr. 48 i 49), nadany na lat dwa na wynalazek ruchomych elastycznych obitych poręczy przy meblach do siedzenia. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2834 — H. F.).

Przywilej, Filipowi Mikołajowi Kollerowi, siedlarzowi c. k. dworu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 538). nadany na rok jeden na wynalazek ruchomych stopni u powozów, które po złożeniu pod pudło powozu cofnąć się dają, przezco takowe z boku usunięte, w sposób rażący nie szpecą bocznego kształtu pudła O zachowanie tajemnicy proszono (l. 2834 — H. G.).

Przywilej, Augustowi Behnowi, inżynijerowi towarzystwa Jana Cockerill (societé John Cockerill) w Belgii, na ręce Dra. Eugenijusza Megerle de Mühlfeld nadwornego i krajowego adwokata w Wiedniu (w mieście nr. 850), nadany na lat pięć na wynalazek szczególnej konstrukcyi lokomotywów, tudzież korzystniejszego użycia opału węglami, jak w ogólności korzystniejszego opalania używanych dotychczas materyjałów. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 2834 -- H. H.).

für Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2834 — H. B.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor zu Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Verbesserung, bestehend in der Vereinfachung des Verfahrens bei Anfertigung der zur Schmelzung der Metalle angewendeten Modelle, wodurch ein bedeutendes Ersparniß in den Manipulazionskosten erzielt werde; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2834 — H. C.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor zu Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Entdeckung und Verbesserung von Heizapparaten, wobei mittelst Koak, Steinkohle oder anderem Brennmateriale die Wohnungen, Küchen, Bleichen, dann öffentliche Anstalten, Werkstätten und Fabriken auf eine eigenthümliche und ökonomische Weise geheizt werden können; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2834 — H. D.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor zu Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Entdeckung und Verbesserung eines röhrenartigen Ofens zur Heizung von Wohnungen mittelst Gasverbrennung; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2834 — H. E.).

Dem Joseph Bleiweiß, bürgerlicher Tapezierer zu Wien (St. Ulrich Nr. 48 und 49), auf die Erfindung selbstbeweglicher oder elastischer tapezierter Sitzmöbellehnen; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2834 — H. F.).

Dem Philipp Nikolaus Koller, k. k. Hoffattler in Wien (Leopoldstadt Nr. 538), auf die Erfindung beweglicher Wagentritte, welche sich zusammenlegen und nach rückwärts unter dem Wagenkasten bergen lassen, wodurch selbe aus der Seitenansicht des Wagens verschwinden, und daher in den Formen des Kastens keine das Auge unangenehm berührende Störung bewirken; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 2834 — H. G.).

Dem August Behne, Ingenieur der Societé John Cockerill in Belgien, durch Dr. Eugen Megerle von Mühlfeld, Hof- und Gerichts-Advokaten in Wien (Stadt Nr. 850), auf die Erfindung einer eigenthümlichen Konstrukzion der Lokomotive, verbunden mit einer vortheilhafteren Anwendung der Kohlenfeuerung, so wie einer vortheilhafteren Verbrennung der bisher verwendeten Brennmaterialien überhaupt; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2834 — H. H.).

Przywilej, Józefowi Neussowi, technikowi z Akwisgranu, zamieszkałemu w Hainburgu w Niższej Austryi, nadany na rok jeden na wynalazek bezpiecznych osi do wozów, przyczem przez stosowne zstawienie osi, bukszy i piasty koła stają się nie tylko bezpieczniejszemi i trwalszemi, lecz oraz tarcie osi znacznie zmniejsza, smarowanie ułatwia, a tak hamowania, jakoteż spadania kół zupełnie się unika. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie. Uprzywilejowany wydał rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 2834 — H. J.).

Przywilej, Franciszkowi Amandowi Thouretowi, złotnikowi w Paryżu (na placu giełdy nr. 31), na ręce Frydryka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), nadany na lat dwa na wynalazek w modelowaniu wszelkich przedmiotów żłobionej i wypukłej roboty, zapomocą galwano-plastyki i użycie topnistych, roztwarzalnych lub rozciągliwych substancyji, które w galwanicznym ogniu stają się nieroztwarzalnemi, nierozciągliwemi, a oraz zupełnemi konduktorami elektrycznemi. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 2834 — H. K.).

Przywilej, J. G. Daumowi, posiadaczowi domu w Wiedniu (w mieście nr. 575), nadany na lat pięć na ulepszenie przyrządów do żwiro-parowych łaźni. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów zdrowia publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 2972 — H.).

Bruck m. p.

376.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 25. Kwietnia 1851,

mocą którego przedłużono na rok piąty przywilej, Józefowi Franciszkowi de Patruban pod firmą „Józef Dolleschal“ nadany.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na czas dalszy jednego, to jest piątego roku przywilej, Józefowi Franciszkowi de Patruban pod firmą „Józefa Dolleschala“ dnia 24. Kwietnia 1847 r. nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu, jak zapomocą środków tanich i bez niebezpieczeństwa, gubić w okamgnieniu i na zawsze szkodliwe zwierzęta wszelkiego rodzaju, szczególnie plugawe robactwo.

Bruck m. p.

Dem Joseph Neuß, Techniker aus Aachen, zu Hainburg in Niederösterreich, auf die Erfindung von Sicherheitsachsen für Wagen, wobei durch eine besondere Zusammenstellung der Achse, Büchse und Nabe nicht nur eine größere Sicherheit und Dauerhaftigkeit erzielt, sondern auch die Reibung bedeutend vermindert, das Schmieren erleichtert, und das Sperren sowohl als auch das Ablaufen der Räder gänzlich vermieden werde; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2834 — H. J.).

Dem François Amand Thouret, Goldarbeiter in Paris (Börsenplatz Nr. 31), durch Friedrich Rödiger, in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf eine Erfindung im Modelliren aller Arten von Gegenständen in tiefer und erhabener Arbeit, durch Galvanoplastik und Anwendung schmelzbarer, auflösbarer, oder dehnbarer Substanzen, welche in dem galvanischen Bade unauflöslich, undehnbar und zugleich zu vollkommenen elektrischen Leitern gemacht werden; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 2834 — H. K.).

Dem J. G. Daum, Hausbesitzer in Wien (Stadt Nr. 575), auf eine Verbesserung der Kiesdampf-Schwitzbäder-Apparate; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2972 — H.).

Bruck m. p.

376.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 25. April 1851,

womit das dem Joseph Franz von Patruban unter der Firma „Joseph Dolleschal" verliehene Privilegium auf die Dauer des fünften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Joseph Franz von Patruban unter der Firma „Joseph Dolleschal" am 24. April 1847, auf die Erfindung und Verbesserung, durch wohlfeile und gefahrlose Mittel alle Arten schädlicher Thiere, besonders Ungeziefer, augenblicklich und für immer zu vertilgen, verliehene Privilegium auf die weitere Dauer Eines, das ist des fünften Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

377.

Spis

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu, przemysłu i budowli publicznych dnia 27. Kwietnia 1851 nadanych.

Przywilej, Drowi Ignacemu Wildner-Maithsteinowi, nadwornemu i krajowemu adwokatowi w Wiedniu (w mieście nr. 254), nadany na rok jeden na ulepszenie pieców kuchennych, w skutek którego takowe zamieniają się w ogniska mniej drzewa potrzebujące. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3119 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na poprawę machin lokomotywowych, w skutek której tak w budowie, jakoteż w ich użyciu tychże zapomocą stosowniej działających przytworek, tudzież rozmaitego użycia i działania tychże, siła ciągnąca znacznej ulgi doznaje. Opis przywileju znajduje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów bezpieczeństwa publicznego nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. A.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (w mieście nr. 785), nadany na lat pięć na wynalazek i poprawę przyrządów do wyrabiania cygarów, cygaretek i innych podobnych artykułów, przezco takowe lepiej i z większą jednostajnością i szybkością, niż to się dzieje rękami, wyrabiać się mogą. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3225 — H. B.).

Przywilej, Wincentemu Brixowi, akademickiemu rzeźbiarzowi w Wiedniu (Landstrasse nr. 451), nadany na rok jeden na wynalazek machiny do pomnażania plastycznych tworów z wszelkich materyjałów, zapomocą dłuta lub rylca obrabiać się dających. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3225 — H. C.).

Przywilej, Szymonowi Löwy, olejnikowi z Preszburga, i Samuelowi Mendlowi, handlarzowi wyrobami z Brüxu w Czechach, nateraz w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 514), nadany na lat dwa na wynalazek nowego pierwiastku do wyrabiania mydła, przezco zwyczajna manipulacyja o wiele się skraca, wyrob zowiący się „bardzo-czyszczącem gospodarskiem mydłem natronowem" znacznie taniej kosztuje, co do własności czyszczenia bardzo zyskuje, i nie tak łatwo się

377.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 27. April 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Dr. Ignaz Wildner-Maithstein, Hof- und Gerichts-Advokat in Wien (Stadt Nr. 254), auf die Verbesserung der Kochöfen, wodurch selbe zu Holz ersparenden Herden umgeschaffen werden; für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3119 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nro. 785), auf die Verbesserung an den Lokomotivmaschinen, wodurch sowohl in deren Konstrukzion, als auch in deren Leistungen mittelst einer zweckmäßigeren Beschaffenheit der Schuber als bisher, und einer verschiedenartigen Anwendung und Wirkung derselben, eine namhafte Erleichterung der Ziehkraft bewirkt werde; für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. A.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Erfindung und Verbesserung von Apparaten zur Fabrikazion der Zigarren, Zigarretten und anderer ähnlicher Artikel, womit dieselben besser und mit einer größeren Gleichförmigkeit und Schnelligkeit, als durch Händearbeit, erzeugt werden können; für Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3225 — H. B.).

Dem Vinzenz Brix, akademischen Bildhauer in Wien (Landstrasse Nr. 451), auf die Erfindung einer Maschine zur Vervielfältigung plastischer Arbeiten aus allen Materialien, welche sich durch den Bildhauermeißel oder den Grabstichel bearbeiten lassen; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3225 — H. C.).

Dem Simon Löwy, Oelrafineur aus Preßburg, und Samuel Mendl, Produktenhändler aus Brüx in Böhmen, dermalen in Wien (Leopoldstadt Nr. 514), auf die Erfindung eines neuen Stoffes zur Seifenfabrikazion, wodurch die gewöhnliche Manipulazion um vieles abgekürzt werde, das Produkt „starkreinigende Wirthschafts-Natron-Seife“ genannt, bedeutend wohlfeiler zu stehen komme, an Reinigungskraft sehr gewinne und sich nicht so leicht verschmiere; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde ange-

brucze. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. D.).

Przywilej, Wojciechowi Lutzowi, majstrowi profesyi szewskiej w Monachium, na ręce Frydryka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), nadany na rok jeden na wynalazek tłustego lśniącego szuwaksu, który zczerwieniałą skórę w czarno-lśniącą, zeschłą zaś zaraz znowu w miękką i giętką przemienia. W królestwie bawarskiem wynalazek ten otrzymał pięćletni przywilej, od dnia 15. Września 1849 r. poczynający. O zachowanie tajemnicy proszono. Uprzywilejowany wydał rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 3225—H. E.).

Przywilej, Rudolfowi Wiesingerowi, chemikowi w Wiedniu (Gumpendorf nr. 1), nadany na rok jeden na odkrycie nowej metody w przysposabianiu amonijaku czerwcowego (koszenili), przezco czerwiec nabywszy ognia bardzo pięknego i żywego, przydatnym staje się do najpiękniejszych i najdelikatniejszych cieniowań w wyrobach drukarskich i farbiarskich. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. F.).

Przywilej, J. B. Maussowi, używającemu firmy „Mousson et Comp.“ w Wiedniu (w mieście nr. 309), nadany na rok jeden na wynalazek i ulepszenie, w skutek których za użyciem tak zwanego olejku do włosów z jajowego oleinu, robi kosmetyczne pomady i mydełka, z których pierwsze działając na rośnięcie włosów, takowe zawsze bardzo czystemi, połyskującemi i miękkiemi utrzymują, drugie zaś skórze osobliwej białości i delikatności nadają. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. G.).

Przywilej, J. B. Maussowi, używającemu firmy „Mousson et Comp.“ w Wiedniu (w mieście nr. 309), nadany na rok jeden na wynalazek osobliwego pachnidła, które przyjemnością woni wodę kolońską i t. p. daleko przewyższa. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. H.).

Przywilej, J. B. Maussowi, używającemu firmy „Mousson et Comp.“ w Wiedniu (w mieście nr. 309), nadany na rok jeden na wynalazek osobliwej wody kosmetycznej, do płukania ust i zębów służącej. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względów sanitarnych nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na zawadzie (l. 3225 — H. J.).

Bruck m. p.

sucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. D.).

Dem Adalbert Lutz, Schuhmachermeister in München, durch Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung einer Fettglanzwichse, welche das schon rothe Leder glänzend schwarz, und das vertrocknete Leder schnell wieder weich und geschmeidig mache; für Ein Jahr. Im Königreiche Baiern ist diese Erfindung seit 15. September 1849 auf Fünf Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 3225 — H. E.).

Dem Rudolph Wiesinger, Chemiker in Wien (Gumpendorf Nr. 1), auf die Entdeckung einer neuen Bereitungsmethode von Cochenil-Ammoniac, wodurch das Cochenil ein sehr schönes und lebhaftes Feuer erlange, und sich zu den schönsten und feinsten Schattirungen der Drucker- und Färber-Erzeugnisse eigne; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. F.).

Dem J. B. Mauß, unter der Firma „Moußon et Komp." in Wien (Stadt Nr. 309), auf die Erfindung und Verbesserung, durch Anwendung eines sogenannten Eier-Olein-Haaröls, Schönheitspomaden und Seifen-Pasten zu erzeugen, wovon Erstere den Wachsthum der Haare befördern, und selbst stets vollkommen rein, glänzend und weich erhalten, Letztere aber der Haut eine besondere Weiße und Zartheit verleihen; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. G.).

Dem J. B. Mauß, unter der Firma „Moußon et Komp." in Wien (Stadt Nr. 309), auf die Erfindung eines eigenthümlichen Parfums, welcher an Lieblichkeit des Geruches das Kölnerwasser u. dgl. weit übertreffe; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. H.).

Dem J. B. Mauß, unter der Firma „Moußon et Komp." in Wien (Stadt Nr. 309), auf die Erfindung eines eigenen kosmetischen Mundwassers, welches zur Reinigung des Mundes und der Zähne diene; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3225 — H. J.).

Bruck m. p.

378.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 28. Kwietnia 1851,

jako przywilej Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi nadany, zapomocą zlewku przeszedł na własność Fenella Allmanna.

Ministerstwo handlu przyjęło do wiadomości i zaciągnęło do ksiąg uwiadomienia Jakóba Franciska Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (w mieście pod nr. 785), jako nadany mu dnia 31. Grudnia 1849 r. przywilej na ulepszenia aparatów do robienia światła zapomocą elektryczności, przelał na własność Fenella Allmanna, inżynijera w Londynie.

Bruck m. p.

379.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 28. Kwietnia 1851,

którem przywilej Antoniemu Juris nadany, na piąty rok przedłużono.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć nadal na rok jeden, czyli rok piąty przywilej Antoniemu Juris, c. k. adjunktowi dyrekcyi budowniczej w Tryjeście, dnia 24. Marca 1847 r. nadany na ulepszenie pieców izdebnych i opalania tychże.

Bruck m. p.

380.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 29. Kwietnia 1851,

mocą którego czas trwania niektórych przywilejów przedłużono.

Ministerstwo handlu postanowiło nadal przedłużyć następujące przywileje:

1. Przywilej, Maciejowi Fletscherowi, mechanikowi w Wiedniu, dnia 10. Marca 1850 r. nadany na ulepszenie, jakiem zapomocą nowego sposobu używania pary oszczędza się znacznie paliwa, i nadaje o wiele regularniejszy ruch maszynie parowej; na rok drugi.

2. Przywilej, Wilhelmowi Skalitzkiemu, kapitanowi w pułku 11. piechoty linijowej arcyksięcia Rajnera, dnia 1. Marca 1850 r. nadany na wynalazek robienia przyłbic i kaszkietów dowolnego kształtu z materyi lnianej (płótna) każdego gatunku: na rok drugi.

3. Przywilej, Janowi Skrivanowi, miejskiemu kapelusznikowi w Peszcie, dnia 30. Marca 1850 r. nadany na ulepszenie w podszywaniu na nowy sposób

378.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. April 1851,

womit die Uebertragung des dem Jakob Franz Heinrich Hemberger verliehenen Privilegiums an Fenell Allmann bekannt gemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Anzeige, daß Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), das ihm am 31. Dezember 1849 auf Verbesserungen an den Apparaten zur Erzeugung des Lichtes mittelst der Elektrizität ertheilte Privilegium, an Fennell Allmann, Ingenieur in London, übertragen habe, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Bruck m. p.

379.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. April 1851,

womit das Privilegium des Anton Juris auf die weitere Dauer des fünften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Anton Juris, k. k. Baudirekzions-Adjunkten in Triest, am 24. März 1847 auf eine Verbesserung der Stubenöfen und Heizungen ertheilte Privilegium, auf die weitere Dauer Eines, das ist des fünften Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

380.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 29. April 1851,

womit mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Mathias Fletscher, Mechaniker in Wien, am 10. März 1850, auf die Verbesserung, durch eine neue Art Anwendung des Dampfes eine bedeutende Ersparniß an Brennstoff und einen viel gleichförmigeren Gang der Dampfmaschine zu erzielen; auf das zweite Jahr.

2. Das Privilegium des Wilhelm Skalitzky, k. k. Hauptmanns im 11. Linien-Infanterie-Regimente Erzherzog Rainer, am 1. März 1850, auf die Erfindung, Pickel-Hauben und Helm-Kappen aus jeder Gattung Leinenstoff (Leinwand) in beliebiger Form zu erzeugen; auf das zweite Jahr.

3. Das Privilegium des Johann Skrivan, bürgerlichen Hutmachers in Pesth, am 30. März 1850, auf die Verbesserung, alle Gattungen Filz- und Seiden-Felber-

skórką chroniącą od potu kapeluszów pilśnianych i z jedwabnej pilśni felpowej wszelkiego rodzaju; na rok drugi.

4. Przywilej, Adolfowi Azowi, c. k. perfumownikowi nadwornemu i mocą dyplomu upoważnionemu aptekarzowi w Wiedniu, dnia 13. Maja 1849 r. nadany na wynalazek roślinnej farby do włosów, „nerynem" zwanej; na rok trzeci.

5. Przywilej, Ludwikowi Mayerowi, kupcowi w Paryżu, dnia 29. Marca 1847 r. nadany na wynalazek kosmetyku (środka do upiększania) do włosów, „cosmetique kephalia" zwanego; na rok piąty.

6. Pierwotnie Andrzejowi Kiehauptowi, właścicielowi publicznego kantoru do układania pism i tłómaczenia w Wiedniu, dnia 29. Lutego 1844 r. nadany a mocą ustępstwa z dnia 12. Września 1848 r. na własność Bernharda Kavalara, prywatnego ajenta w Wiedniu, przelany przywilej na wynalazek budowania i ustawiania drewnianych, żelaznych i t. d. kształtnych, wygodnych i przenośnych publicznych gabinetów potrzeby naturalnej (necessités) zamiast używanych po ludnych miastach wydrążanych ku temu kamieni; na rok ósmy.

7. Przywilej, Ludwikowi Mertensowi, upoważnionemu fabrykantowi kapeluszów pilśnianych i jedwabnych w Wiedniu, dnia 10. Kwietnia 1850 r. nadany na ulepszenie w wyrabianiu wszelkich gatunków kapeluszów mężkich i damskich, pilśnianych i jedwabno-pilśnianych, tudzież trzewików, podeszew, kobierców i wszelkich innych rzeczy z pilśni zapomocą osobnego skrobiu (materyi stężającej); na rok drugi.

8. Przywilej, Janowi Gärtnerowi młodszemu, miejskiemu kupcowi w Pradze, dnia 26. Marca 1845 r. nadany na wynalazek tak zwanej „gummy dekstrynowej" w lśniących do gummy zupełnie podobnych kawałkach; na rok siódmy.

9. Pierwotnie Augustowi Fryderykowi Bussemu, pełnomocnikowi towarzystwa lipsko-drezdeńskiej kolei żelaznej w Lipsku, dnia 28. Stycznia 1847 r. nadany, a mocą ustępstwa z dnia 2. Grudnia 1848 r. na własność pana Maurycego de Tschoffen, właściciela c. k. fabryki towarów mosiężnych w Lanzendorfie, przelany przywilej na wynalazek robienia bardzo taniej, wody nie przepuszczającej masy „teresinem" zwanej, z wapna, kredy, gipsu, gliny, iłu, prochu gościńcowego, popiołu, węgla kamiennego, mączki ceglanej, okry i innych podłych substancyj ziemnych; na rok piąty.

10. Przywilej, Renkingowi i Sirtainemu, kupcom w Verviers w Belgii, dnia 27. Kwietnia 1850 r. nadany na ulepszenie machiny, zapomocą której bawełnę, wełnę i inne artykuły włókniste z wszelkich obcych nieużytecznych ciał, nawet łopianu, z oszczędzeniem używanej dotąd roboty przebierania ręcznego czyści się i do dalszego wyrabiania przygotowuje; na rok drugi.

Filz-Hüte auf eine besondere Art mit einem Schweißleder auszustatten; auf das zweite Jahr.

4. Das Privilegium des Adolph Az, k. k. Hofparfümers und diplomirten Apothekers in Wien, am 13. Mai 1849, auf die Entdeckung eines vegetabilischen Haarfarbmittels, „Nerin" genannt; auf das dritte Jahr.

5. Das Privilegium des Louis Mayer, Handelsmannes in Paris, am 29. März 1847, auf die Erfindung eines Kopfhaar-Verschönerungsmittels „Cosmethique Kephalia" genannt; auf das fünfte Jahr.

6. Das ursprünglich dem Andreas Kiehaupt, Inhaber eines öffentlichen Schreib- und Sprachen-Uebersetz-Komptoirs in Wien, verliehene und mittelst Zession vom 12. September 1848 in das Eigenthum des Bernhard Kavalar, Privatagenten in Wien, übertragene Privilegium, am 29. Februar 1844, auf die Erfindung, anstatt der in volkreichen Städten üblichen Urinsteine, von allen Seiten bedeckte, aus Holz, Eisen 2c. erbaute, schön geformte, bequem eingerichtete, transportable öffentliche Nothdurfts-Kabinete (Necessités) zu errichten und aufzustellen; auf das achte Jahr.

7. Das Privilegium des Ludwig Mertens, befugten Filz- und Seidenhut-Fabrikanten in Wien, am 10. April 1850, auf eine Verbesserung in der Erzeugung aller Gattungen Männer- und Frauen-Filz- und Seiden-Filzhütte, Filz-Schuhe, Sohlen und Teppiche und aller sonstigen Gegenstände aus Filz durch Anwendung einer besonderen Steife; auf das zweite Jahr.

8. Das Privilegium des Friedrich Johann Gärtner junior, bürgerlichen Handelsmannes zu Prag, am 26. März 1845, auf die Erfindung eines sogenannten „Dextrin-Gummi" in ganz gummiartigen glänzenden Stücken; auf das siebente Jahr.

9. Das ursprünglichdem August Friedrich Busse, Bevollmächtigten der Leipzig-Dresdener Eisenbahn-Kompagnie in Leipzig verliehene, und mittelst Zession vom 2. Dezember 1848 in das Eigenthum des Herrn Moriz von Tschoffen, k. k. Messingwaaren-Fabriksinhabers zu Lanzendorf, übertragene Privilegium, am 28. Jänner 1847, auf die Erfindung aus Kalk, Kreide, Gyps, Thon, Lehm, Chaussée-Staub, Steinkohlen-Asche, Ziegelmehl, Ocker und anderen geringen erdigen Substanzen eine sehr wohlfeile wasserdichte Masse, „Terresin" genannt, zu bereiten; auf das fünfte Jahr.

10. Das Privilegium des Renking und Sirtaine, Kaufleute aus Verviers in Belgien, am 27. April 1850, auf die Verbesserung einer Maschine, womit die Baum- und Schafwolle, oder irgend ein anderer faseriger Körper von allen fremdartigen nutzlosen Substanzen, sogar den Kletten mit Ersparniß des bisherigen Handklaubens (Plüschen) gereinigt und zur weiteren Verarbeitung besser vorbereitet werde; auf das zweite Jahr.

11. Przywilej, Jerzemu Fritzowi, siedlarzowi cesarsko-królewsko-, nadwornemu i miejskiemu w Wiedniu, dnia 30. Marca 1850 r. nadany na ulepszenie, zapomocą którego przemienić się da w pięciu minutach powóz podczas jazdy, i nie przeszkadzając bynajmniej siedzącym w tymże osobom w otwartą kolaskę, a ta napowrót w powóz zamknięty; na rok drugi.

12. Przywilej, Maciejowi Fletscherowi, inżynijerowi i maszyniście w Wiedniu, dnia 29. Marca 1842 r. nadany na ulepszenie uprzywilejowanej dnia 3. Stycznia 1842 r. kolistej maszyny parowej; na rok dziesiąty.

13. Przywilej, Leopoldowi Aleksandrowi Griffowi, magistrowi chirurgii, okuliście i dentyście w Wiedniu, dnia 30. Kwietnia 1849 nadany na wynalazek proszku do zębów, zachowującym (konserwującym) zwanego; na rok trzeci; nakoniec

14. przywilej, Adolfowi Ditmarowi, właścicielowi fabryki w Wiedniu, dnia 18. Grudnia 1849 nadany na ulepszenie w brukowaniu asfaltem i terezynem; na rok drugi.

Bruck m. p.

381.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 30. Kwietnia 1851,

którem przywileje Franciszkowi Durandowi i Ludwikowi Ruchetowi, tudzież Tymoleonowi Maurelowi i Janowi Jayetowi nadane, z powodu zaniechanego wykonywania za zgasłe uznano.

Z powodu zaniechanego wykonywania uznane zostały za zgasłe przywileje, mianowicie jeden Franciszkowi Durandowi i Ludwikowi Ruchetowi, dnia 21. Listopada 1846 r. nadany na wynalazek robienia bez szwu i kleju skórzanych pochew do pałaszów i szpad; drugi Tymoleonowi Maurelowi i Janowi Jayetowi dnia 26. Kwietnia 1847 nadany na wynalazek machiny do rachowania.

Bruck m. p.

382.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 3. Maja 1851,

mocą którego czas przywileju Karolowi i Franciszkowi Finkom nadanego, na dalsze cztery lata przedłużono.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na drugi, trzeci, czwarty i piąty rok przywilej dnia 5. Lipca 1850 r. Karolowi Finkowi, upoważnionemu instrumentyście w Wiedniu, i Franciszkowi Finkowi, pomocnikowi złotniczemu

11. Die Privilegien des Georg Fritz, k. k. Hof- und bürgerlichen Sattlers in Wien, am 30. März 1850, auf die Verbesserung an Wagen, wodurch diese während der Fahrt und ohne die darin sitzenden Personen zu stören, binnen fünf Minuten in eine offene Kalesche und diese wieder in einen geschlossenen Wagen verwandelt werden können; auf das zweite Jahr.

12. Das Privilegium des Mathias Fletscher, Ingenieurs und Maschinisten in Wien, am 29. März 1842, auf eine Verbesserung der unterm 3. Jänner 1842 privilegirten kreisförmigen Dampfmaschine; auf das zehnte Jahr.

13. Das Privilegium des Leopold Alexander Griff, Magisters der Chirurgie, Augen- und Zahnarztes in Wien, am 30. April 1849, auf die Erfindung eines Zahnpulvers, „Konservazions-Zahnpulver" genannt; auf das dritte Jahr, und endlich

14. das Privilegium des Adolph Ditmar, Fabriks-Inhabers in Wien, am 18. Dezember 1849, auf eine Verbesserung in der Asphalt- und Terresin-Pflasterung; auf das zweite Jahr.

Bruck m. p.

381.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 30. April 1851,

womit die Privilegien des François Durand und Louis Ruchet, dann des Timoleon Maurel und Jean Jayet wegen Nichtausübung als erloschen erklärt werden.

Wegen Nichtausübung wurden die beiden Privilegien des François Durand und Louis Ruchet vom 21. November 1846, auf die Erfindung, lederne Säbel- und Degenscheiden ohne Naht und Leim zu verfertigen, dann des Timoleon Maurel und Jean Jayet am 26. April 1847, auf die Erfindung einer Rechenmaschine, als erloschen erklärt.

Bruck m. p.

382.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 3. Mai 1851,

womit die Privilegiumsdauer für Karl und Franz Fink auf weitere vier Jahre verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Karl Fink, befugten Zeugschmiedes in Wien, und des Franz Fink, Goldarbeitersgehilfen in Wien, am 5. Juli 1850, auf eine Erfindung in der Verfertigung von Reibflächen von Stahl nach beliebigem

w Wiedniu, nadany na wynalazek robienia stalowych tabliczek do tarcia o każdej średnicy.

Bruck m. p.

383.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 3. Maja 1851,

którem na dalsze lat pięć przedłużono przywilej braciom Pickom nadany.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty i dziesiąty rok przywilej braciom Pickom, kupcom w Mielniku w Czechach, dnia 24. Marca 1846 r. nadany na ulepszenie w robieniu oleju i placuszków makuchowych.

Bruck m. p.

384.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodziel i budowli publicznych z dnia 3. Maja 1851,

którem przedłużono na trzynasty i czternasty rok przywilej Karolowi Leyerowi nadany.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na trzynasty i czternasty rok przywilej dnia 16. Maja 1839 r. Karolowi Leyerowi, perfumownikowi w Gracu, nadany na wynalazek tak zwanej „powszechnej pomady poziomkowej."

Bruck m. p.

385.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 5. Maja 1851,

którem przedłużono na dalsze dwa lata przywilej Leopoldowi Köppelowi nadany.

Ministerstwo handlu postanowiło przywilej dnia 12. Lutego 1848 r. Joachimowi Sammerowi, mechanikowi w Wiedniu, na wynalazek przyrządu do zawiadomień, „powszechnym telegrafem zawiadomień" zwanego, nadany, później zaś w drodze licytacyi na własność Leopolda Köppela przeniesiony, przedłużyć na rok czwarty i piąty.

Bruck m. p.

Diameter auf die Dauer des zweiten, dritten, vierten und fünften Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

383.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 3. Mai 1851,

womit das Privilegium der Gebrüder Pick auf die weitere Dauer von fünf Jahren verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das den Gebrüdern Pick, Handelsleuten zu Melnik in Böhmen, verliehene Privilegium am 24. März 1846, auf eine Verbesserung in der Erzeugung des Oeles und der Oelzelten, auf die weitere Dauer des sechsten, siebenten, achten, neunten und zehnten Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

384.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 3. Mai 1851,

womit das Privilegium des Karl Leyer auf die weitere Dauer des 13. und 14. Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Karl Leyer, Parfümeur zu Gratz, am 16. Mai 1839, auf die Erfindung einer sogenannten „Universal-Erdbeeren-Pomade", auf die weitere Dauer des 13. und 14. Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

385.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5. Mai 1851,

womit das Privilegium des Leopold Köppel auf die weitere Dauer von zwei Jahren verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Joachim Sammer, Mechaniker in Wien, verliehene und hierauf im Lizitazionswege in das Eigenthum des Leopold Köppel übergegangene Privilegium am 12. Februar 1848 auf die Erfindung einer Vorrichtung für Ankündigungen, „Universal-Telegraph für Ankündigungen" genannt, auf die Dauer des vierten und fünften Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

386.

Spis

przywilejów wyłącznych, przez Ministerstwo handlu, rękodzieł i budowli publicznych dnia 6. Maja 1851 nadanych.

Przywilej, Piotrowi Squarza starszemu z Parmy, i Janowi Squarza młodszemu z Colorno w księstwie Parmeńskiem, kupcom w Medyjolanie (Contrada del Marino), na rok jeden nadany na wynalazek nowej ekonomiczniejszej metody fabrykowania świec łojowych. Opis tego przywileju przejrzeć można w c. k. namiestnictwie w Medyjolanie, gdzie dla wiadomości każdego jest przechowany. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 3257 — H.).

Przywilej, Janowi Januschowi, prywatnemu nauczycielowi pisania w Wiedniu (Wieden nr. 301), na rok jeden udzielony na wynalazek, zapomocą którego z massy rogowatej wyrabiają się guziki do sukien, które będąc równie piękne, jak wszystkie dotąd wyrabiane rogowe i kościane, nie rychło się łamią i znacznie taniej robione być mogą. Właściciel przywileju prosił o zachowanie tajemnicy (l. 3293 — H.).

Przywilej, Adolfowi Weissowi, kupcowi z Kuklof w Węgrzech, nateraz w Wiedniu (miasto nr. 256), na lat trzy nadany na wynalazek, jak zapomocą nowego sposobu technicznego z materyi zwierzęcej wyrabiają się pióra cięte (temperowane) pod nazwiskiem piór kościanych, rogowych i żółwich. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy (l. 3294 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Walzowi, fabrykantowi farb bronzowych w Wiedniu (Neubau nr. 128), na lat dwa nadany na ulepszenie w robieniu farb bronzowych i miałko tartych farb metalowych, zapomocą którego farby mogą być produkowane znacznie taniej, w kolorach o wiele piękniejszych, z większym połyskiem i znacznie mielsze. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy. Jako cudzoziemiec złożył rewers przepisany (l. 3295 — H.).

Przywilej, Józefowi Eggerthowi, właścicielowi kąpiel w Wiedniu (Laimgrube nr. 123), na lat trzy nadany na wynalazek nowych aparatów powietrznych, które, czyto do pewnego miejsca przymocowane, czy przenośne, doskonałe dają kąpiele, prostem urządzeniem i taniością podobne aparaty przechodzą, przydatne są w łazienkach równie jak w domach prywatnych, szpitalach, koszarach i t. d.; szczególnie zaś w lokalach powietrzem ogrzewanych bez wszelkich wydatków użyte być mogą, zresztą zgrabnie i schludnie wyglądają. Opis tego przywi-

386.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 6. Mai 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Pietro Squarza senior aus Parma und Giovanni Squarza junior aus Colorno im Herzogthume Parma, Handelsleuten in Mailand (Contrada del Marino), auf die Erfindung einer neuen ökonomischeren Methode in der Fabrikazion der Unschlittkerzen; für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. Statthalterei zu Mailand zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 3257 — H.).

Dem Johann Janusch, Privatschreiblehrer in Wien (Wieden Nr. 301), auf eine Erfindung in der Erzeugung von Kleiderknöpfen aus einer hornartigen Masse, welche eben so schön als alle bisher erzeugten Horn- und Beinknöpfe seien, nicht leicht brechen, und bedeutend billiger als diese erzeugt werden können; für Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3293 — H.).

Dem Adolf Weiß, Kaufmann aus Kuklof in Ungarn, derzeit in Wien (Stadt Nr. 256), auf die Erfindung, mittelst eines neuen technischen Verfahrens geschnittene Schreibfedern aus animalischem Stoffe, unter dem Namen Bein-, Horn- und Schildkröte-Federn zu erzeugen; für Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3294 — H.).

Dem Friedrich Walz, Bronze-Farben-Erzeuger in Wien (Neubau Nr. 128), auf eine Verbesserung in der Erzeugung der Bronze oder fein geriebenen Metallfarben, wodurch selbe bedeutend wohlfeiler und von viel schönerer Farbe, höherem Glanze und größerer Feinheit hergestellt werden können; für Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 3295 — H.).

Dem Joseph Eggerth, Badinhaber in Wien (Laimgrube Nr. 123), auf eine Erfindung neuer Luftapparate, welche sowohl feststehend als tragbar vortrefliche Bäder liefern, an Einfachheit und Billigkeit ähnliche Apparate übertreffen, sich für Bad- und Privathäuser, Spitäler, Kasernen ꝛc. eignen, sich besonders aber dort, wo Luftheizungen bestehen, ohne alle Auslagen benützen lassen, und nett und reinlich aussehen; für Drei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffent-

leju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć można. Ze względów policyi zdrowia niema żadnych przeszkód przeciw wykonywaniu tego przywileju (l. 3358 — H.).

Przywilej, Janowi Ignacemu de Eckhel, hurtownikowi i właścicielowi fabryki w Tryjeście (di Cologna nr. 2), na lat pięć nadany na wynalazek w wyrabianiu parkietów i innych tablic mozajkowych. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. namiestnictwie pomorskiem, gdzie od każdego przejrzanym być może (l. 3410 — H.).

Przywilej, J. Karolinie Jahnowej, miejskiej kupcowej naczynia kuchennego w Wiedniu (w mieście nr. 874), na rok jeden nadany na ulepszenie, zapomocą którego maszyny do kawy porcelanowe, wedżwodowe, z massy kamiennej, albo jakiejkolwiek innej masy glinianej robione, zaopatrywują się ruchomem sitkiem z kruszczu albo jakiej gliny, które się nie zasklepia jak mocno wypalane sitka porcelanowe, a przez które płyn prędzej przecieka, nawet mocniejszym i lepszym staje się. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć można. Ze względów sanitarnych nic nie stoi na zawadzie wykonywaniu tego przywileju (l. 3526 — H.).

Bruck m. p.

387.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 8. Maja 1851,

mocą którego przedłużony został na drugi rok przywilej pierwotnie Franciszkowi Fleischowi udzielony, a teraz na własność Karola Ellenbergera przelany.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na dalszy rok drugi przywilej pierwotnie dnia 10. Kwietnia 1850 r. Franciszkowi Fleischowi, mechanikowi w Wiedniu, nadany na wynalazek robienia blachy o wszelkich średnikach i rozmiarach, które dotąd nie mogły być w walcowniach wyrabiane, równie cylindrów każdego kalibru, a to z ołowiu, cyny, cynku i inszych łatwo topniejących kruszców i kompozycyj, a mocą ustępstwa z dnia 5. Kwietnia 1851 r. na własność Karola Ellenbergera przelany.

Bruck m. p.

lichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3358 — H.).

Dem Johann Ignaz von Eckhel, Großhändler und Fabriksbesitzer in Triest (di Cologna Nr. 2), auf eine Erfindung in der Konstrukzion von Mosaik-Parquetten und anderen Mosaik-Tafeln; für Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. küstenländischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3410 — H.).

Der J. Karoline Jahn, bürgerlichen Geschirrhändlerin in Wien (Stadt Nr. 874), auf eine Verbesserung, die aus Porzellan, Wedgewood, Steingut, oder was immer für einer irdenen Masse verfertigten Kaffeemaschinen mit einem beweglichen Siebe aus Metal oder irgend einer Erdart zu versehen, welches sich nicht wie die festeingebrannten Porzellan-Siebe verstopfe, und durch welches die Flüssigkeit schneller durchrinne und viel stärker und besser werde; für Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3526 — H.).

Bruck m. p.

387.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 8. Mai 1851,

womit das ursprünglich dem Franz Fleisch verliehene und nun in das Eigenthum des Karl Ellenberger übertragene Privilegium auf die weitere Dauer des zweiten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Franz Fleisch, Mechaniker in Wien, verliehene und laut Zession vom 5. April 1851 in das Eigenthum des Karl Ellenberger übertragene Privilegium vom 10. April 1850 auf die Erfindung, aus Blei, Zinn, Zink und anderen leichtflüssigen Metallen und Legierungen Bleche von beliebigen Durchmessern und Dimensionen, die bisher auf Walzwerken nicht erzeugt werden konnten, ebenso Zylinder jeden Kalibers darzustellen, auf die weitere Dauer des zweiten Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

388.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 15. Maja 1851,

mocą którego z powodu zaniechanego wykonywania, zgasłemi uznane zostały przywileje nadane Tomaszowi H. Russelowi, Karolowi Paynowi i Karolowi Looseyowi.

Z powodu zaniechanego wykonywania uznane zostały zgasłemi następujące przywileje, mianowicie: przywilej T. H. Russelowi dnia 24. Lipca 1846 r. nadany na ulepszenie sposobu fabrykowania szwejsowanych rur żelaznych; Karolowi Paynowi dnia 13. Marca 1847 r. nadany na ulepszenie w prezerwowaniu materyjałów roślinnych, i Karolowi Looseyowi dnia 10. Grudnia 1848 r. nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu produkowania gazu. Dotyczące opisy przechowują się w c. k. instytucie politechnicznym, gdzie je każdemu przeglądnąć wolno.

Bruck m. p.

389.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 17. Maja 1851,

którem obwieszcza się, iż przywilej Rudolfowi Wiesingerowi nadany, przelany został na własność Franciszka Piotra Schultza.

Ministerstwo handlu wciągnęło dla swej wiadomości do ksiąg prenotacyjnych, jako przywilej, dnia 27. Kwietnia 1851 r. chemikowi Rudolfowi Wiesingerowi nadany na wynalazek nowej metody produkowania amonijaku czerwcowego (koszenilowego), przelany został na własność Franciszka Piotra Schultza, chemika i wspólnika fabryki chemicznych wyrobów Rudolfa Wiesingera i kompanii w Wiedniu (Gumpendorf nr. 70).

Bruck m. p.

390.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 21. Maja 1851,

mocą którego przedłużony został na piąty i szósty rok przywilej Ludwikowi de Orth udzielony.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na piąty i szósty rok przywilej, dnia 13. Listopada 1846 r. Ludwikowi de Orth w Wiedniu nadany na wynalazek nowej metody fabrykowania surogatu blejwasu.

Bruck m. p.

388.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Mai 1851,

womit die Privilegien des Thom. H. Russel, Charles Payne und Karl Loosey wegen Nichtausübung für erloschen erklärt werden.

Das Privilegium des Thom. H. Russel vom 24. Juli 1846 auf Verbesserung in der Fabrikazion von geschweißten Eisenröhren, des Charles Payne vom 13. März 1847 auf Verbesserung in der Präservazion vegetabilischer Materialien, und des Karl Loosey vom 10. Dezember 1848 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Gases, ist wegen Nichtausübung für erloschen erklärt worden. Die betreffenden Privilegiums-Beschreibungen befinden sich bei dem k. k. politechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

389.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Mai 1851,

womit die Uebertragung des dem Rudolph Wiesinger verliehenen Privilegiums an Franz Peter Schultz kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die Uebertragung des dem Chemiker Rudolph Wiesinger am 27. April 1851, auf die Entdeckung einer neuen Bereitungs-Methode des Cochenil-Ammoniac ertheilten Privilegiums an Franz Peter Schultz, Chemiker und Gesellschafter der Fabrik chemischer Produkte des Rudolph Wiesinger et Kompagnie in Wien (Gumpendorf Nr. 70), zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Bruck m. p.

390.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 21. Mai 1851,

womit das dem Louis von Orth verliehene Privilegium auf die Dauer des fünften und sechsten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Louis von Orth in Wien verliehene Privilegium vom 13. November 1846, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens zur Fabrikazion eines Bleiweiß-Surrogats, auf die Dauer des fünften und sechsten Jahres zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

391.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych dnia 22. Maja 1851 nadanych.

Przywilej, Marcinowi Guggenbergerowi, pensyjonowanemu kapitanowi w Gracu (nr. 756), na rok jeden nadany na ulepszenia w opalaniu i suszeniu. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tegoż (l. 3552 — H.).

Przywilej, Mikołajowi Fr. Packhowi, byłemu adjunktowi budowniczemu w Preszburgu, na rok jeden nadany na wynalazek nowego sposobu wyparowania i napuszczania słupów żelaznej kolei (sleepers) i wszystkich podobnych palów używanych do budowli ziemnych w takim stopniu, iż w ziemi jeszcze przez długie lata i zupełnie nasiąkają, a tym sposobem zachowują się od szkodliwego wpływu słoty i ziemi. Opis przywileju przechowuje się w c. k. niższoaustryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 3554 — H.).

Przywilej, Andrzejowi Linkowi, miejskiemu perukarzowi i fryzyjerowi w Wiedniu (miasto nr. 615), na rok jeden nadany na wynalazek pomady orzechowej, która farbuje na ciemno rude i siwe włosy, a wzmacniając skórę zachowuje włosy od wypadania. Przywilejem obdarzony prosił o zachowanie tajemnicy. Ze względów policyi zdrowia nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju (l. 3794 — H.).

Przywilej, Józefowi Illichowi, stolarzowi-mechanikowi z Szüttenhofen w Czechach, nateraz w Wiedniu (w mieście nr. 963), i Karolowi Kuhnowi, właścicielowi przywileju z Uimu w Wirtembergu, nateraz w Wiedniu (w mieście nr. 134), na lat trzy nadany na ulepszenie machiny do wkładania niemaczanych jeszcze zapałek w deszczółki do maczania, zapomocą której machiny dwa razy więcej zapałek w deszczółki włożyć można, jak zapomocą machiny dotąd znanej; dalej w okamgnieniu postrzedz i tem samem rychło usunąć się daje wszelka przeszkoda wkładania, zapałki zaś równo włożone być mogą. Przywilejem obdarzeni prosili o zachowanie tajemnicy. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju. Karol Kuhn złożył rewers, jakiego od cudzoziemców wedle przepisu wymaga się (l. 3845 — H.).

Przywilej, Antoniemu Gandlmeyerowi, czeladnikowi garncarskiemu w Gmundzie w Austryi Wyższej, na rok jeden nadany na wynalazek siły machinalnej wydobywanej przy pomocy nieznacznej siły bez straty czasu i miejsca w daleko tęższym stopniu, jak zapomocą dotychczasowych machin ruchowych. Opis

391.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 22. Mai 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Ignaz Martin Guggenberger, k. k. Hauptmanne in Pension zu Gratz (Nr. 756), auf Verbesserungen in der Heizung und Trocknung; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3552 — H.).

Dem Nikolaus Fr. Packh, gewesenen Architekts-Adjunkten zu Preßburg, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens, die Eisenbahn-Sleepers und alle derlei Erdbau-Werkhölzer so auszudämpfen und zu imprägniren, daß die Imprägnazion derselben noch in der Erde jahrelang und vollständig vor sich gehe, und dadurch die Erhaltung derselben gegen Wetter und Erdfraß vollkommen erzielt werden könne; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 3554 — H.).

Dem Andreas Link, bürgerlichen Perückenmacher und Friseur zu Wien (Stadt Nr. 615), auf die Erfindung einer Nußpomade, welche sowohl rothe als graue Haare dunkel färbe, so wie den Haarboden stärke und das Ausfallen der Haare verhüthe; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3794—H.).

Dem Joseph Illich, Maschinentischler aus Schüttenhofen in Böhmen, derzeit zu Wien (Stadt Nr. 963), und Karl Kuhn, Privilegiums-Inhaber aus Ulm in Würtemberg, derzeit zu Wien (Wieden Nr. 134), auf die Verbesserung einer Maschine zum Einlegen ungetunkter Zündhölzchen in die Tunkbretchen, wodurch noch einmal so viel Zündhölzchen in die Tunkbretchen eingelegt werden können, als dieß mittelst der bisher bekannten Einlegmaschinen möglich sei, jede vorkommende Störung bei dem Einlegen der Zündhölzchen in die Tunkbretchen augenblicklich bemerkt werde, und daher auch schnell zu beseitigen sei, und die Zündhölzchen während des Einlegens auch ganz gleich hervorstehend gerichtet werden können; auf Drei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des Karl Kuhn liegt vor (Z. 3845 — H.).

Dem Anton Gandlmeyer, Hafnergesell zu Gmunden in Oberösterreich, auf die Erfindung einer Maschinenkraft, wobei durch Anwendung einer geringen Kraft eine viel größere Maschinenkraft, als dieß bei den bisherigen Bewegungsmaschinen der Fall sei, ohne Verlust an Zeit und Raum erzeugt werden könne; auf Ein Jahr. Die offenge-

tego przywileju przechowuje się w c. k. namiestnictwie niższo-austryjackiem, gdzie go każdemu przeglądnąć wolno. Ze względów policyi zdrowia nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju (l. 3924 — H.).

Przywilej, K. L. Hoffmannowi, doktorowi chemii w Wiedniu (w mieście nr. 535), na rok jeden nadany na ulepszenie mydła, „cesarskiem" zwanego, które wyrabiane z części tłuszczowych tanich, zapomocą czyszczenia uszlachetnionych więcej ma mocy, a przecież stosunkowo jest tańsze. Uprzywilejowany prosił o zachowanie tajemnicy. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju (l. 3926 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Roedigerowi w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat pięć nadany na wynalazek machiny do rachowania. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdemu przejrzeć można. Uprzywilejowany złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 3927 — H.).

Przywilej, Eugenijuszowi Fryderykowi Aleksandrowi Goguelowi, dyrektorowi hamerni w Undervelier w Szwajcaryi, nateraz w Paryżu, na ręce Fryderyka Roedigera w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na dwa lata nadany na wynalazek systemu mechanicznego, którego z różnemi odmianami w hamerniach, hutach i do innych celów przemysłowych używać można jako miecha i wentylatora, albo jako pompy hydraulicznej. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Ze względów sanitarnych nic nie przeszkadza wykonywaniu tego przywileju. Przywilejem obdarzony złożył rewers, jakiego się według przepisu od cudzoziemców wymaga (l. 3928 — H.).

Bruck m. p.

392.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 23. Maja 1851,

którem obwieszcza się, iż Józef Weiss udzielone sobie dnia 28. Czerwca 1841 i dnia 8. Listopada 1849 r. dwa przywileje przelał na własność syna swego Karola Weissa.

Ministerstwo handlu zaciągnęło dla swej wiadomości do ksiąg prenotacyjnych doniesienie Józefa Weissa, z Zuckmantel w Szląsku, jako odstąpił na własność synowi swemu Karolowi Weissowi udzielone sobie przywileje, mianowicie: przywilej dnia 28. Czerwca 1841 r. nadany na wynalazek sposobu, jak z pewnej zupełnie niezważanej substancyi roślinnej wyrabiać można tak zwaną

haltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. oberösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 3924—H.).

Dem K. L. Hoffmann, Doktor der Chemie zu Wien (Stadt Nr. 535), auf die Verbesserung einer Seife, „Kaiserseife" genannt, welche aus wohlfeilen durch Reinigung veredelten Fettstoffen erzeugt werde, mehr Gehalt besitze, und doch verhältnißmäßig billig zu stehen komme; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 2926 — H.).

Dem Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung einer Rechenmaschine; auf Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 3927 — H.).

Dem Eugen Friedrich Alexander Goguel, Hammerwerks-Direktor zu Undervelier in der Schweiz, dermalen in Paris, durch Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung eines mechanischen Systems, welches mit verschiedenen Modifikazionen entweder als Gebläse und Ventilator, oder als hydraulische Pumpe in Hammerwerken, Schmelzhütten und zu andern industriellen Zwecken benützt werden könne; auf Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 3928 — H.).

Bruck m. p.

392.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 23. Mai 1851,

womit die Anzeige, daß Joseph Weiß seine zwei Privilegien vom 28. Juni 1841 und vom 8. November 1849 an seinen Sohn Karl Weiß abgetreten habe, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die erstattete Anzeige, daß Joseph Weiß aus Zuckmantel in Schlesien, die ihm ertheilten Privilegien vom 28. Juni 1841 auf die Erfindung, aus einem ganz unbeachteten Pflanzenstoffe eine zu verschiedenen technischen Zwecken taugliche Faser, Waldwolle genannt, zu bereiten; und vom 8. November 1849 auf eine Verbesserung in der Anwendung der Nadeln von Pinusarten zur Erzeugung von

włóknistą wełnę leśną, do różnych celów technicznych przydatną, tudzież przywilej z dnia 8. Listopada 1849 r. na ulepszenie w używaniu kolców sosnowych do wyrabiania wełny leśnej i innych produktów pożytecznych.

Bruck m. p.

393.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 28. Maja 1851,

mocą którego przedłużony został na rok drugi przywilej Maciejowi Höringowi udzielony.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na rok drugi przywilej Maciejowi Höringowi, miejskiemu stolarzowi i właścicielowi przywileju w Budziejowicach w Czechach, dnia 18. Marca 1850 r. nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu, jak znajdujący się jeszcze obficie w używanym już przez garbarzy ługu galasowym, sosnowym i dębowym garbnik i farbnik wyciągnąć, a wyciągniony z innemi częściami roślinnemi sposobem mechaniczno-chemicznym tak połączyć można, iż uzyskana tym sposobem z używanego już przez garbarzy ługu galasowego, sosnowego i dębowego substancyja świeżo ożywioną się okazuje.

Baumgartner m. p.

394.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z dnia 28. Maja 1851,

mocą którego obwieszczając zaszłe na własność Franciszki Słowaczek ustąpienie nadanego dnia 7. Grudnia 1847 r. Maciejowi Höringowi przywileju na wynalazek i ulepszenie wyrabiania garbniku i farbniku (substancyi garbarskiej i farbiarskiej), tenże przywilej na rok czwarty przedłuża się.

Ministerstwo handlu postanowiło przedłużyć na dalszy rok jeden, to jest na rok czwarty przywilej Maciejowi Höringowi, miejskiemu majstrowi stolarskiemu z Budziejowic, dnia 7. Grudnia 1847 nadany na wynalazek i ulepszenie sposobu wyrabiania garbnika i farbnika (substancyi garbarskiej i farbiarskiej), a zarazem dla swojej wiadomości zaciągnęło do ksiąg prenotacyjnych zaszłe ustąpienie tego przywileju na własność Franciszki Słowaczek.

Baumgartner m. p.

Waldwolle und anderen nützlichen Produkten, an seinen Sohn Karl Weiß abgetreten habe, zur Wissenschaft und in die Vormerkung genommen.

Bruck m. p.

393.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. Mai 1851,

womit das dem Mathias Höring ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer des zweiten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Mathias Höring, bürgerlichen Tischlers und Privilegiums-Besitzers zu Budweis in Böhmen, vom 18. März 1850 auf die Erfindung und Verbesserung aus der von den Gärbern bereits gebrauchten Knoppern-, Fichten- und Eichen-Lohe den noch reichlich darin befindlichen Gärbe- und Färbestoff auf eine neue Art auszuziehen, und den ausgezogenen Gärbe- und Färbestoff mit anderen Pflanzentheilen auf mechanisch-chemischem Wege so zu verbinden, daß der aus der bereits gebrauchten Knoppern-, Fichten- und Eichen-Lohe durch dieses neue Verfahren gewonnene Gärbe- und Färbestoff als frisch belebt erscheine, auf das zweite Jahr zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

394.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. Mai 1851,

wodurch die Abtretung des dem Mathias Höring am 7. Dezember 1847 ertheilten Privilegiums auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Gärbe- und Färbestoffes an Franziska Slowaczek kundgemacht, und dieses Privilegium auf die weitere Dauer des vierten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Mathias Höring, bürgerlichen Tischlermeister aus Budweis, am 7. Dezember 1847 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Gärbe- und Färbestoffes ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer Eines, das ist des vierten Jahres zu verlängern befunden, und zugleich die stattgefundene Abtretung dieses Privilegiums an Franziska Slowaczek zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

395.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych na dniu 30. Maja 1851 nadanych.

Przywilej, Augustowi Quidde, technikowi w Wiedniu (Josefstadt nr. 225) i Wojciechowi Managetta z Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu (Neubau nr. 291), na rok jeden na ulepszenie narządów do opalania wszelkiego rodzaju, przy których jakiemkolwiek paliwem, drzewem, torfem, węglem kamiennym lub brunatnym i t. d., z równą korzyścią w najwyższym stopniu tak dalece się gospodarzy, iż nakładem sześciu krajcarów m. k. obszerny pokój przez dzień cały doskonale ogrzewać można, przyczem ciepło bez najmniejszego smrodu we wszystkich częściach pokoju rozszerza się jednostajnie i nieprzerwanie, z któregoto powodu tych narządów do opalania większych lokalności, jakoto: sal, teatrów, osobliwie zaś do maszyn parowych i lokomotywów, a w ogólności ku jakkolwiek zowiącemu się opalaniu używać można. Opis tego przywileju złożony jest w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie tenże każdemu przejrzeć można. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne przeciw wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie. August Quidde złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 3929 — H.).

Przywilej, Augustowi Quidde, technikowi w Wiedniu (Josefstadt nr. 225) i Wojciechowi Managetta z Lerchenau, ekonomowi w Wiedniu (Neubau nr. 291), na rok jeden nadany na ulepszenie aparatu nosznego do wypompowania i napompowania, czyszczenia, chłodzenia i ogrzewania powietrza w jakichkolwiek lokalnościach, który dla taniości, trwałości i małej objętości, osobliwie zaś, iż ku temu tylko nadzwyczajnie małej siły użyć potrzeba, wszystkie dotychczasowe narządy, jakoto: pompy powietrzne (pneumatyczne), miechy, wentylatory i t. d. przewyższa, osobliwie do nadymania jest przydatny. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. August Quidde jako cudzoziemiec złożył przepisany rewers (l. 3931 — H.).

Przywilej, Filipowi Soucekowi, w Wiedniu (Landstrasse nr. 621) i Antoniemu Weisshauptowi, także w Wiedniu (Landstrasse nr. 4) mieszkającym, czeladnikom krawieckim, na ulepszenie elastycznych przyszew u botynków, w tem polegające, iż przyszwy z rozmaitych materyj z właściwemi zewnątrz naszytemi, tak dotąd nie używanemi sprężynami sporządzają się. Uprzywilejowani prosili o zachowanie tajemnicy (l. 3932 — H.).

395.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 30. Mai 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem August Quidde, Techniker in Wien (Josephstadt Nr. 225), und Albert Managetta von Lerchenau, Oekonom in Wien (Neubau Nr. 291), auf eine Verbesserung aller Gattungen von Beheizungs-Apparaten, bei welchen mit dem Brennmateriale, wozu nach Belieben Holz, Torf, Stein- und Braunkohle u. s. w. mit gleichem Vortheile anwendbar ist, im höchsten Grade in der Art ökonomisirt werde, daß mit einem Kostenaufwande von sechs Kreuzern K. M. ein geräumiges Zimmer den ganzen Tag hindurch vollständig erwärmt, und die Wärme, welche ganz geruchlos ist, in allen Theilen des Zimmers gleichmässig und anhaltend verbreitet werde, daher diese Feuerungs-Apparate auch für großartige Lokalitäten, als: Säle, Theater, vorzüglich aber bei Dampfmaschinen und Lokomotiven, und überhaupt bei allen wie immer Namen habenden Beheizungen anwendbar seien; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des August Quidde liegt vor (Z. 3929 — H.).

Dem August Quidde, Techniker in Wien (Josephstadt Nr. 225), und Albert Managetta von Lerchenau, Oekonom in Wien (Neubau Nr. 291), auf eine Verbesserung eines portativen Apparates zum Aus- und Einpumpen, Reinigen, Abkühlen und Erwärmung der Luft in was immer für Lokalitäten, welcher wegen Billigkeit, Dauerhaftigkeit und Raumersparniß, vorzüglich aber wegen der außerordentlich leichten Betriebskraft alle bis jetzt bestehenden Apparate, als: Luftpumpen, Blasbälge, Ventilatoren u. s. w. übertreffe und sich vorzüglich zum Gebläse eigne; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers des August Quidde liegt vor (Z. 3931 — H.).

Dem Philipp Soucek, in Wien (Landstrasse Nr. 621) und Anton Weishaupt in Wien (Landstrasse Nr. 4), beide Kleidermacher-Gehilfen, auf eine Verbesserung der elastischen Stieffelletten-Obertheile, welche darin bestehe, daß selbe aus verschiedenen Stoffen mit eigenen von innen angenähten Federn, welche zu diesem Zwecke bisher noch nicht angewendet wurden, verfertigt werden; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3932 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Kunwaldowi, handlującemu wyrobami (miasto nr. 364), na lat dwa nadany na wynalazek nowych stołów do wyrabiania ku temu należących podstaw do suszenia cegieł, zapomocą których tak cegły, jak i rozmaite inne wyroby ceglarskie łatwiej i taniej fabrykować można. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 3933 — H.)

Przywilej, Jerzemu Sieglowi, fabrykantowi maszyn w Wiedniu (Michaelbaierscher Grund nr. 42), na lat dwa nadany na wynalazek pospiesznej prasy drukarskiej, zapomocą której daleko większą ilość litograficznych odcisków, niż to dotąd bywało, odbić można. O zachowanie tajemnicy proszono. Przywilejem obdarzony złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 4146—H.).

Przywilej, Leopoldowi Funkowi i Janowi Schillerowi, prywatyzującym w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 315), na rok jeden nadany na ulepszenie cybuchów na tem zależące, iż żaden proszek w nie się nie przeciśnie, a pipka i mocniej i tak się zakręca, iż cybuch nigdy nie pęka. Opis tego przywileju przechowuje się w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 4147 — H.).

Przywilej, Ludwikowi René Massonneau, kupcowi w Angers we Francyi, na ręce P. Werthheimbera, naczelnika domu handlowego pod tąż firmą w Wiedniu (miasto nr. 623), na rok jeden nadany na wynalazek pieców do wypalania wapna w gorącu koncentrującem i przyspieszającem (four a chaux concentrateur et accélera teur de calorique), do czego wszelakiego paliwa użyć można z oszczędzeniem trzeciej części używanego w dotychczasowych wapniarkach, tudzież trzeciej części czasu w onychże potrzebnego. We Francyi nadano na ten wynalazek piętnastoletni przywilej, od dnia 3. Stycznia 1849 poczynający. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda. Wymagany od cudzoziemców rewers złożono (l. 4148 — H.).

Baumgartner m. p.

396.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 3. Czerwca 1851,

którem ogłasza się doniesienie, że Szymon Löwy i Samuel Mendel, przywilej im pod dniem 27. Kwietnia 1851 nadany na wynalezienie materyjału do wyrabiania mydła, odstąpili Samuelowi Bettelheimowi.

Ministerstwo handlu przyjąwszy do wiadomości, zapisać kazało otrzymane doniesienie, jako Szymon Löwy i Samuel Mendel odstąpili Samuelowi Bettelheimowi, wspólnikowi kupieckiemu mieszkającemu w Wiedniu (miasto nr. 454), przywilej, im pod dniem 27. Kwietnia 1851 nadany na wynalezienie nowego

Dem Jakob Kunwald, Produktenhändler in Wien (Stadt Nr. 364), auf eine Erfindung neuer Ziegel-Modellirtische und der dazu gehörigen Ziegel-Trocknungsgestelle, wodurch die Fabrikazion der Mauerziegel wie aller Arten von Backsteinen bedeutend erleichtert werde und billiger zu stehen komme; auf Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 3933 — H.).

Dem Georg Siegel, Maschinen-Fabrikanten in Wien (Michaelbairischer Grund Nr. 42), auf die Erfindung einer Schnelldruckpresse, wodurch man eine bei weitem größere Anzahl lithographischer Abdrücke, als es bisher der Fall war, erzeugen könne; auf Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 4146 — H.).

Dem Leopold Funk und Johann Schiller, Privatiers in Wien (Leopoldstadt Nr. 315), auf eine Verbesserung an den Tabakpfeifen-Röhren, welche darin bestehe, daß kein Staub durchdringen könne, und das Mundstück fester und so eingeschraubt sei, daß das Rohr nie zerspringe; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4147 — H.).

Dem Louis René Massonneau, Kaufmann zu Angers in Frankreich, durch P, Werthheimber, Chef des gleichnamigen Handlungshauses in Wien (Stadt Nr. 623). auf eine Erfindung von Kalköfen mit konzentrirender und beschleunigender Hitze (four a chaux concentrateur et accélérateur de calorique), wobei jede Gattung von Brennmateriale zu verwenden sei, und ein Drittheil an dem bei den bisherigen Kalköfen verwendeten Brennmateriale, sowie ein Drittheil an der bei anderen Kalköfen erforderlichen Zeit in Ersparung gebracht werden; auf Ein Jahr. In Frankreich ist diese Erfindung seit 3. Jänner 1849 auf Fünfzehn Jahre patentirt. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 4148—H.).

Baumgartner m. p.

396.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 3. Juni 1851,

womit die Anzeige, daß Simon Löwy und Samuel Mendl das ihnen am 27. April 1851 ertheilte Privilegium auf die Erfindung eines Stoffes zur Seifenfabrikazion, an Samuel Bettelheim abgetreten haben, kundgemacht wird.

Das Handelsministerium hat die bei demselben eingelangte Anzeige, daß Simon Löwy und Samuel Mendl das ihnen am 27. April 1851 ertheilte Privilegium auf die Erfindung eines neuen Stoffes zur Seifenfabrikazion, wodurch die gewöhnliche Manipulazion um Vieles abgekürzt werde, das Produkt, „stark reinigende Wirthschafts-

materyjału do wyrabiania mydła, przez co zwykła manipulacyja o wiele skrócona, a wyrób nazwany „mocno czyszczące gospodarskie mydło natronowe“, znacznie taniej kosztuje, ma w wyższym stopniu własność czyszczenia, a nie tak prędko się ściera.

Baumgartner m. p.

397.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych na dniu 4. Czerwca 1851 nadanych.

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi, mieszkającemu w Wiedniu (miasto nr. 785), na lat pięć nadany na wynalazek i ulepszenie w robotach, aby dachy, osobliwie dachy z płyt łupkowych, wody nie przepuszczały i nie ulegały niszczącemu wpływowi powietrza. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4240 — H.).

Przywilej, Karolowi Paduchowi, technikowi ze Lwowa, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Favoritenstrasse nr. 67), na rok jeden nadany na ulepszenie pokładu szyn na kolejach żelaznych, skutkiem którego drewniane poprzeczne belki płytami kruszcowemi zastąpić i zużywaniu szyn przeszkodzić można. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego przeciw wykonywaniu tego przywileju nie ma przeszkody (l. 4241 — H.).

Przywilej, Karolowi Paduchowi, technikowi ze Lwowa, bawiącemu obecnie w Wiedniu (Favoritenstrasse nr. 67), na rok jeden nadany na wydoskonalenie w sposobie użytkowania z żelaza, z drzewa lub z jakiegokolwiek innego odpowiedniego materyjału do rzucania mostów wiszących lub podpartych. O zachowanie tajemnicy proszono. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie stoi nic na zawadzie przeciw wykonywaniu tego przywileju (l. 4242 — H.).

Przywilej, Antoniemu Kobellniggowi, c. k. urzędnikowi w Wiedniu (Gumpendorf nr. 191) i Samuelowi Godderidge z Paryża, prywatyzującemu obecnie w Wiedniu (Gumpendorf nr. 237), na rok jeden nadany na ulepszenie w sposobie wyrabiania koronek petynetowych, żakartowych, wełnianych i jedwabnych. O zachowanie tajemnicy proszono. Samuel Godderidge złożył jako cudzoziemiec przepisany rewers (l. 4312 — H.).

Przywilej, Mikołajowi Jannachowi, upoważnionemu szmuklerzowi w Wiedniu (Laimgrube nr. 68), na lat dwa nadany na wynalazek w wyrabianiu ślimakowatych, różno-barwnych, cieniowianych, pręgowatych, tudzież jedno-

Natron-Seife" genannt, bedeutend wohlfeiler zu stehen komme, an Reinigungskraft sehr gewinne und sich nicht so leicht verschmiere, an Samuel Bettelheim, Handlungsgesellschafter in Wien (Stadt Nr. 454) abgetreten haben, zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Baumgartner m. p.

397.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 4. Juni 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf die Entdeckung und Verbesserung eines Verfahrens, um die Bedachungen, vorzüglich Schieferdächer, wasserdicht zu machen und sie gegen die zerstörende Einwirkung der Witterung zu sichern; auf Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4240 — H.).

Dem Karl Paduch, Techniker aus Lemberg, derzeit in Wien (Favoritenstrasse Nr. 67), auf eine Verbesserung der Eisenbahn-Schienen-Lager, welche geeignet sei, die hölzernen Querbalken durch Metallplatten zu ersetzen und die Abnützung der Schienen zu verhindern; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 4241 — H.).

Dem Karl Paduch, Techniker aus Lemberg, derzeit in Wien (Favoritenstrasse Nr. 67), auf eine Verbesserung in der Anwendung des Eisens, Holzes und jedes anderen entsprechenden Materiales zur Konstrukzion der hängenden und fixen Brücken; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 4242 — H.)

Dem Anton Kobellnig, k. k. Beamten in Wien (Gumpendorf Nr. 191) und Samuel Godderidge, Privatier aus Paris derzeit zu Wien (Gumpendorf Nr. 237), auf eine Verbesserung in der Erzeugung von Petinet-, Jaquart-, Woll- und Seiden-Spitzen; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht. Der Fremdenrevers des Samuel Godderidge liegt vor (Z. 4312 — H.).

Dem Nikolaus Jannach, befugten Posamentirer in Wien (Laimgrube Nr. 68), auf eine Erfindung in der Erzeugung schneckenförmiger, in allen Farben schattirter und gestreifter, so wie einfärbiger Posamentir-Arbeiten aus Seide-, Schaf- und Baum-

barwnych robót szmuklerskich z jedwabiu, wełny i bawełny zapomocą właściwej ku temu celowi zrobionej machiny. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4313 — H.).

Przywilej, Kasprowi Cięglewiczowi, auskultantowi przy c. k. sądzie karnym lwowskim, przez Dra. Franciszka Smolkę, galicyjskiego krajowego i sądowego adwokata we Lwowie, na lat pięć nadany, na wynalazek i ulepszenie w mechanizmie, służącym do przenoszenia siły poruszającej w machinach lokomotywowych, za którego użyciem do lokomotywów tak gotowych jak i dopiero stawianych, przenoszenie siły poruszającej na koła pędowe tak dalece w stosowniejszy sposób się odbywa, iż i skuteczność lokomotywu, pod niezmienionemi innemi okolicznościami znamienicie się powiększa, i paliwa znacznie się oszczędza, a pochodzące z dotychczasowego sposobu przenoszenia siły ruchowej, w skutkach swych tak szkodliwe, gwałtowne, niejednostajne, czwałujące i kręte (wężykowate) toczenie się lokomotywu, zamienia się w ruch zupełnie jednostajny i łagodnie potoczysty. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa publicznego żadna przeciw wykonywaniu tego przywileju nie zachodzi przeszkoda (l. 4339 — H.).

Baumgartner m. p.

398.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 4. Czerwca 1851,

którem przywilej, Henrykowi Hermanowi Lichtenthalowi pod dniem 20. Sierpnia 1847 nadany na wynalazek nowego sposobu robienia fortepijanów, za zgasły ogłasza się.

Pięcioletni wyłączny przywilej Henryka Hermana Lichtenthal, nadany dnia 20. Sierpnia 1847 na wynalazek nowego sposobu robienia fortepijanów, niniejszem z powodu zaniechanego wykonywania wedle przepisu patentu z dnia 31. Marca 1832 §. 21, za zgasły ogłoszonym zostaje. W tajemnicy zachowany opis tego przywileju składa się zarazem w c. k. wiedeńskim instytucie politechnicznym, gdzie tenże każdy przejrzeć może.

Baumgartner m. p.

wolle mittelst einer eigenen hiezu konstruirten Maschine; auf Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4313 — H.).

Dem Kaspar Cięglewicz, Auskultanten bei dem k. k. Lemberger Strafgerichte, durch Dr. Franz Smolka, galizischen Landes- und Gerichts-Advokaten in Lemberg, auf eine Erfindung und Verbessung an dem Kraft-Transmissions-Mechanismus bei Lokomotiv-Maschinen, durch dessen Anwendung bei schon gebauten oder auch erst zu bauenden Lokomotiven die Transmission der Triebkraft auf die Triebräder des Lokomotives dergestalt zweckmässiger vermittelt werde, daß die Leistungsfähigkeit des Lokomotivs unter sonst gleichen Verhältnissen bedeutend gesteigert, ein bedeutendes Ersparniß an Brennmateriale erzielt, und die durch die bisherige Kraftübertragungsart bedingte, mit so nachtheiligen Folgen verbundene gewaltsame, ungleichförmige, galloppirende und drehende (schlängelnde) Bewegung des Lokomotivs in eine ganz gleichförmige, sanft rollende Bewegung verwandelt werde; auf Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 4339 — H.).

Baumgartner m. p.

398.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 4. Juni 1851,

womit das dem Heinrich Hermann Lichtenthal am 20. August 1847 verliehene Privilegium auf die Erfindung einer neuen Bauart der Fortepianos für erloschen erklärt wird.

Das fünfjährige ausschließende Privilegium des Heinrich Hermann Lichtenthal vom 20. August 1847 auf die Erfindung einer neuen Bauart der Fortepianos, ist wegen unterlassener Ausübung nach Vorschrift des Patentes vom 31. März 1832 §. 21 für erloschen erklärt worden.

Die diesfällige geheimgehaltene Privilegiums-Beschreibung wird unter Einem an das k. k. politechnische Institut in Wien zur Aufbewahrung für Jedermanns Einsicht geleitet.

Baumgartner m. p.

399.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 5. Czerwca 1851,

którem przywilej, Franciszkowi Gottfrydowi Rietschowi pod dniem 5. Kwietnia 1842 nadany, a później na własność przez Edwarda Krystyana Eyringa nabyty, na rok dziesiąty przedłuża się.

Ministerstwo handlu przedłuża niniejszem na rok dziesiąty pierwotnie Franciszkowi Gottfrydowi Rietschowi nadany, a później Edwardowi Krystyanowi Eyringowi na własność odstąpiony przywilej z dnia 5. Kwietnia 1842, na wynalezienie nowego sposobu wydobywania soku ze wszystkich części dęba, z wyjątkiem dębówek, do użytku garbarzy i farbiarzy.

Baumgartner m. p.

400.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 5. Czerwca 1851,

którem przywilej. Emanuelowi hrabiemu Caccia pod dniem 12. Czerwca 1842 nadany na wynalazek w użyciu wodorodu płynnego (idrogene liquido), za zgasły uznano.

Wedle postanowienia §. 21 patentu z dnia 31. Marca 1832 przywilej, Emanuelowi hrabiemu Caccia pod dniem 12. Czerwca 1842 nadany na wynalezienie w użyciu wodorodu płynnego (idrogene liquido), z powodu zaniechanego dotąd wykonywania zostal za zgasły uznany.

Baumgartner m. p.

401.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 8. Czerwca 1851,

którem przywilej Jana Antroppa z dnia 21. Maja 1838, gdy tycze się rzeczy nie nowej, tudzież drugi przywilej Samuela Clegga z d. 23. Czerwca 1839, z powodu niewykonywania za zgasły ogłasza się.

Następne dwa przywileje za zgasłe ogłoszone zostają, mianowicie:

1. Przywilej, Jana Antroppa z dnia 21. Maja 1838, na wynalazek wyrabiania złotych i srebrnych galonów i tasiem, osobliwie z przędziwa leońskiego, na warsztacikach obrotowych lub cewkowych o kilku łożyskach, tylko zapomocą jednego koła pędowego, gdy rzecz nie jest nowa; tudzież

2. przywilej Samuela Clegga z dnia 23. Czerwca 1839, na wynalazek prowadzenia na kolejach żelaznych wszelakich wozów zapomocą klapy połą-

399.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5. Juni 1851,

womit das dem Franz Gottfried Rietsch verliehene und seither in das Eigenthum des Eduard Christian Eyring übergegangene Privilegium vom 5. April 1842 auf die Dauer des zehnten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Franz Gottfried Rietsch verliehene und seither in das Eigenthum des Eduard Christian Eyring übergegangene Privilegium vom 5. April 1842 auf eine Erfindung, den Saft aus allen Theilen der Eiche, mit Ausschluß der Knoppern, zum Gebrauche der Gärber und Färber auf eine neue Art auszuziehen, auf die Dauer des zehnten Jahres zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

400.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5. Juni 1851,

wodurch das dem Grafen Emanuel Caccia am 12. Juni 1842 auf eine Erfindung in Verwendung des Idrogene liquido verliehene Privilegium für erloschen erklärt wird.

Das dem Grafen Emanuel Caccia verliehene Privilegium vom 12. Juni 1842 auf eine Erfindung in Verwendung des Idrogene liquido wurde wegen bisher unterlassener Ausübung nach Vorschrift des Patentes vom 31. März 1832 §. 21 als erloschen erklärt.

Baumgartner m. p.

401.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 8. Juni 1851,

wodurch die Privilegien des Johann Antropp vom 21. Mai 1838 wegen Mangel an Neuheit, und des Samuel Clegg vom 23. Juni 1839 wegen Nichtausübung als erloschen erklärt werden.

Nachstehende zwei Privilegien wurden als erloschen erklärt, und zwar:

1. Das Privilegium des Johann Antropp vom 21. Mai 1838 auf die Erfindung, Gold- und Silber-Treß- wie auch Bandborten, besonders vom leonischen Gespinnst, auf Mühl- und Schubstühlen mit mehreren Läufen auf eine besondere Art nur durch einen Trieb zu erzeugen, wegen Mangel an Neuheit, und

2. das Privilegium des Samuel Clegg, vom 23. Juni 1839 auf die Erfindung, durch eine Klappe in Verbindung mit anderen mechanischen Vorrichtungen alle

czonej z innemi mechanicznemi przyrządzeniami, a to znaczną siłą poruszającą, wydobytą z nacisku atmosferycznego, z powodu niewykonywania.

Baumgartner m. p.

402.

Spis

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu pod dniem 12. Czerwca 1851 nadanych.

Przywilej, Majerowi Beschowi, blacharzowi we Lwowie nr. 258, na rok jeden nadany na wynalazek i ulepszenie w robieniu miar dla ciał sypnych, polegający na właściwem przyrządzeniu do stemplowania miar, przezco stempla ani odjąć, ani inną miarę przenieść nie można. Opis tego przywileju złożono w c. k. galicyjskiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. (. 4412 — H.).

Przywilej Kasprowi Lüthyemu, współwłaścicielowi machinowej fabryki wstążek i przędzalni w Insbruku, bawiącemu obecnie w Wiedniu (miasto nr. 7855) i Jerzemu Alfonsowi Reslerowi, właścicielowi przędzalni i tkalni w Lernay w departamencie Wyższego Renu we Francyi, przez Jakóba Franciszka Henryka Hembergera, dyrektora administracyi w Wiedniu (miasto nr. 785), nadany na lat dwa na ulepszenie nowej gręplí (doskonały oczyściciel, parfait épurateur nazwanej), przezco daleko mniejszym nakładem i z jak największą szybkością ta bardzo uproszczona machina działa czterykroć więcej niż dawniej, bawełny zaś mało odchodzi. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Alfons Resler złożył jako cudzoziemiec przepisany rewers (l. 4477 — H.).

Przywilej, Karolowi Vogtherrowi, miejskiemu złotnikowi, srebrnikowi i bronzownikowi w Wiedniu (Schottenfeld nr. 167) na lat dwa nadany na ulepszenie galwanicznego posrebrzania i pozłacania przedmiotów z kruszców tak szlachetnych jak pospolitych, zawierających tylko trochę miedzi w sobie, przezco oszczędza się bardzo roboty i czasu, a stopieniem kruszców zupełnie czystych posrebrza i pozłaca się bardzo pięknie, trwale i grubo. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4479 — H.).

Przywilej, Antoniemu Himmelbauerowi i spółce, właścicielowi fabryki w Stockerawie w Niższej Austryi, przez Dra. Franciszka Gutherza, nadwornego i sądowego adwokata w Wiedniu (miasto nr. 846), na lat pięć nadany na wynalazek szybkiego sposobem mechanicznym bielenia łoju i oleju palmowego. O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem bezpieczeństwa zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi nic na zawadzie (l. 4577 — H.).

Gattungen Fuhrwerke auf den Eisenbahnen fortzuschaffen, und zwar mit einer bedeutenden, mittelst atmosphärischen Druckes hervorgebrachten Bewegkraft, wegen Nichtausübung.

Baumgartner m. p.

402.

Verzeichniß

der von dem Handelsministerium am 12. Juni 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Meyer Besch, Klempfnermeister in Lemberg Nr. 258, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Verfertigung der Hohlmasse, bestehend in einer eigenen Vorrichtung zur Zimentirung derselben, wodurch diese weder abgenommen, noch auf ein anderes Hohlmaß übertragen werden könne; auf Ein Jahr. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. galizischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4412 — H.).

Dem Kaspar Lüthy, Mitinhaber der k. k. privilegirten Maschinen-Band- und Spinn-Fabrik in Innsbruck, derzeit in Wien (Stadt Nr. 7855) und Georg Alfons Risler, Besitzer einer Spinn-Fabrik und Weberei zu Cernay im Departement des Oberrheins in Frankreich, durch Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Verbesserung an der neuen Kardenmaschine (vollkommene Reinigungsmaschine, parfait épurateur genannt), wodurch bei bedeutend weniger Kostenaufwand und größtmöglicher Fertigkeit eine vierfache Leistung der sehr vereinfachten Maschine und ein geringer Baumwollabfall erzielt werde; auf Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers des Georg Alfons Risler liegt vor (Z. 4477 — H.).

Dem Karl Vogtherr, bürgerlichen Gold-, Silber- und Bronze-Arbeiter in Wien (Schottenfeld Nr. 167), auf eine Verbesserung der galvanischen Versilberung und Vergoldung von Gegenständen, sowohl aus edlen als unedlen Metallen, welche nur etwas Kupfergehalt haben, wodurch eine große Ersparniß an Zeit und Arbeit und durch Aufschmelzen der ganz feinen Metalle die schönste, dauerhafteste und stärkste Versilberung und Vergoldung erzielt werde; auf Zwei Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4479 — H.).

Dem Anton Himmelbauer et Komp., Fabriksbesitzer zu Stockerau in Niederösterreich, durch Doktor Franz Gutherz, Hof- und Gerichts-Advokat in Wien (Stadt Nr. 846), auf eine Erfindung, Unschlitt und Palmöl auf mechanischem Wege schnell zu bleichen; auf Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen (Z. 4577 — H.).

Przywilej, Fryderykowi Roedigerowi w Wiedniu (St. Ulrich nr. 50), na lat pięć nadany na wynalazek i ulepszenie przyrządzeń do fabrycznego robienia butów i trzewików. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Frydryk Roediger jako cudzoziemiec złożył rewers przepisany (l. 4578 — H.).

Baumgartner m. p.

403.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Czerwca 1851,

jako Fryderyk Adam Schwarz dobrowolnie złożył dwa przywileje, mianowicie jeden z dnia 7. Lutego 1849 nadany na wynalezienie nowych dachów na domy, drugi z dnia 25. Kwietnia 1849 na wynalazek kamiennych chłodników na piwo.

Fryderyk Adam Schwarz właściciel kamieniołomów w Solenhofen w Bawaryi złożył dobrowolnie obadwa swe przywileje, jeden z dnia 7. Lutego 1849 nadany mu na wynalezienie nowych, łatwych, bardzo trwałych i wody nie przepuszczających dachów na domy, drugi z dnia 25. Kwietnia 1849 nadany na wynalazek kamiennych chłodników na piwo z płyt solenhofeńskich.

Opis tych przywilejów złożono w c. k. politechnicznym instytucie, gdzie go każdy przejrzeć może.

Baumgartner m. p.

404.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Czerwca 1851,

którem na rok trzeci przedłuża się przywilej, M. J. Löwyemu pod dniem 1. Czerwca 1849 nadany na wynalazek lakieru do nadawania połysku obuwiu.

Ministerstwo handlu przedłużyło na rok następny, to jest trzeci, przywilej pod dniem 1. Czerwca 1849 M. J. Löwyemu, fabrykantowi skór w Pradze, nadany na wynalazek lakieru do nadawania obuwiu połysku, „lakierem tłustym“ nazwanego.

Baumgartner m. p.

Dem Friedrich Rödiger in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf eine Erfindung und Verbesserung von Vorrichtungen zur fabriksmässigen Verfertigung von Stiefeln und Schuhen; auf Fünf Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers des Friedrich Rödiger liegt vor (Z. 4578 — H.).

Baumgartner m. p.

403.
Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Juni 1851,

betreffend die freiwillige Zurücklegung zweier Privilegien des Friedrich Adam Schwarz, vom 7. Februar 1849 auf die Erfindung einer neuen Häuserbedachung und vom 25. April 1849 auf die Erfindung von steinernen Bierkühlen.

Friedrich Adam Schwarz, Steinbruchbesitzer zu Solenhofen in Baiern, hat seine beiden Privilegien, vom 7. Februar 1849 auf die Erfindung einer neuen, leichten, sehr haltbaren und wasserdichten Häuserbedachung und vom 25. April 1849 auf die Erfindung von steinernen Bierkühlen aus Solenhofer-Platten, freiwillig zurückgelegt.

Die diesfälligen Privilegiums-Beschreibungen befinden sich bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Baumgartner m. p.

404.
Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Juni 1851,

wodurch das dem M. J. Löwy am 1. Juni 1849 auf die Erfindung eines Glanzmittels für Fußbekleidung ertheilte Privilegium, auf die weitere Dauer des dritten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem M. J. Löwy, Lederfabrikanten in Prag, am 1. Juni 1849 auf die Erfindung eines Glanzmittels für Fußbekleidung „Fettlack genannt" ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer Eines, das ist des dritten Jahres zu velängern befunden.

Baumgartner m. p.

405.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Czerwca 1851,

którem trwanie kilka przywilejów nadal przedłużono.

Ministerstwo handlu przedłużyło nadal następujące przywileje, mianowicie:

1. Przywilej z dnia 20. Kwietnia 1850 r., Antoniemu Hallmeyerowi, właścicielowi c. k. uprzywilejowanej fabryki krajowej w Wiedniu nadany na wynalezienie i udoskonalenie w wyrabianiu złotych pendentów do szabel; na rok drugi.

2. Przywilej z dnia 10. Kwietnia 1850 r., Franciszkowi Rewoltowi, uprzywilejowanemu blacharzowi w Wiedniu, na udoskonalenie maszynek do kawy; na rok drugi.

3. Przywilej z dnia 12. Kwietnia 1847 r., Sewerynowi Zawisicsowi, Doktorowi medycyny i chirurgii w Wiedniu, nadany na wynalezienie i udoskonalenie przenośnego narządu do używania kąpieli i wyprowadzania potów; na rok piąty.

4. Przywilej z dnia 10. Kwietnia 1850 r., Franciszkowi Raffelsbergerowi nadany na udoskonalenie bez użycia prasy miedziorytowej i litograficznej, robienia w pospiesznej prasie drukarskiej daleko lepszych i piękniejszych odcisków map, koloratur, ramek, tablic, kalendarzy, niemniej wszelkich druków sztucznych i ozdobnych, a to z uniknieniem ile być może makulatur, a znacznem oszczędzeniem czasu i materyjału, tudzież za ceny niższe o 30%; na rok drugi.

5. Przywilej z dnia 12. Maja 1848 r., Leonowi Wolfowi, obywatelowi północno-amerykańskich Zjednoczonych Stanów, bawiącemu w Wiedniu, nadany na udoskonalenie w konstrukcyi wind końskich; na rok czwarty i piąty.

6. Przywilej z dnia 11. Kwietnia 1847 r., Janowi Remence, harmonikarzowi w Wiedniu, nadany na udoskonalenie w robieniu accordeonów, czyli harmonik mieszkiem opatrzonych; na rok piąty.

7. Przywilej z dnia 11. Kwietnia 1847 r., Józefowi Flossweinowi, szewcowi w Wiedniu, nadany na wynalazek w robieniu butów i trzewików wody nie przepuszczających, tudzież w przyrządzaniu skóry ku temuż celowi; na rok piąty.

8. Przywilej z dnia 12. Kwietnia 1847 r., Janowi Andrassemu, perfumownikowi i Edwardowi Kaudelce, aptekarzowi w Fünfhauzie pod Wiedniem, nadany na wynalezienie olejno-balsamicznej, z roślinnych części złożonej wody do włosów; na rok piąty.

405.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Juni 1851,

womit die Dauer mehrerer Privilegien verlängert wird.

Das Handelsministerium hat nachstehende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das Privilegium des Anton Hallmeyer, k. k. privilegirten Landesfabriksbesitzers in Wien, vom 20. April 1850, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung der Gold-Säbelkuppeln; auf das Zweite Jahr.

2. Das Privilegium des Franz Rewolt, befugten Spenglers in Wien, vom 10. April 1850, auf die Verbesserung einer Kaffeemaschine; auf das Zweite Jahr.

3. Das Privilegium des Severin Zavisics, Doktors der Medizin und Chirurgie in Wien, vom 12. April 1847, auf die Entdeckung und Verbesserung eines tragbaren Bade- und Schwitz-Apparats; auf das Fünfte Jahr.

4. Das Privilegium des Franz Raffelsberger, vom 10. April 1850, auf die Verbesserung mittelst eigener Buchdrucker-Schnellpressen, ohne Hilfe des Kupfer- oder Steindruckes, den Landkarten-, Farben-, Rahmen-, Tabellen-, Kalender- und jeden anderen Kunst- und Prachtdruck mit möglichster Vermeidung der Makulaturen, und mit bedeutend geringerem Zeit- und Materialaufwande, sowie um 30% billiger, in besseren und schöneren Abdrücken zu liefern; auf das Zweite Jahr.

5. Das Privilegium des Leo Wolf, Bürgers der vereinigten nordamerikanischen Staaten, in Wien, vom 12. Mai 1848, auf eine Verbesserung in der Konstrukzion der Pferdegöppel; auf das Vierte und Fünfte Jahr.

6. Das Privilegium des Johann Remenka, Harmonikamachers in Wien, vom 11. April 1847, auf eine Verbesserung in der Verfertigung der Accordeons oder Blasbalg-Harmonika; auf das Fünfte Jahr.

7. Das Privilegium des Joseph Floßwein, Schuhmachers in Wien, vom 11. April 1847, auf eine Erfindung in der Verfertigung wasserdichter Stiefel und Schuhe, dann in der Zubereitung des hierzu zu verwendenden Leders; auf das Fünfte Jahr.

8. Das Privilegium des Johann Andrassy, Parfümerie-Händlers in Wien, und Eduard Kaudelko, Apothekers in Fünfhaus bei Wien, vom 12. April 1847, auf die Erfindung eines aus Pflanzenstoffen bestehenden öligbalsamischen Haarwassers; auf das Fünfte Jahr.

9. Przywilej z dnia 2. Maja 1843 r., Wacławowi Schwarzowi, właścicielowi przywileju w Wiedniu, nadany na wynalezienie migdałowej pomady; na rok dziewiąty.

10. Przywilej z dnia 13. Kwietnia 1847 r., Antoniemu Schmidowi, miejskiemu kotlarzowi w Wiedniu i Leonowi Wimmerowi, miejskiemu piekarzowi także w Wiedniu, nadany na wynalazek nieustającego produkowania pieczywa przy jednostajnem gorącu w żelaznym piecu piekarskim; na rok piąty.

11. Przywilej z dnia 18. Kwietnia 1845 r., początkowie Józefowi Stefskiemu nadany, a cessyją z dnia 1. Marca 1846 r. Józefowi Steinerowi na własność przelany, opiewający na udoskonalenie przywileju onemu pod dniem 7. Lipca 1837 r. nadanego na takie wyrabianie kołder, kołder końskich i innych wszelakiego rodzaju przedmiotów z wełny, bawełny, jedwabiu, w ogólności ze wszystkich materyjałów do tkania sposobnych, iż albo na obydwie strony stają się gładkiemi, albo po jednej stronie gładkiemi a na odwrotnej deseniowanemi jednokolorowemi lub w różnobarwne desenie; na rok siódmy.

12. Przywilej z dnia 20. Kwietnia 1850 r., Franciszkowi de Weckmann mieszczaninowi w Wiedniu, nadany na udoskonalenie parkietów ulicznych ze środków drzewa pionowo bitych i tłustemi substancyjami napuszczanych; na rok drugi.

13. Przywilej z dnia 24. Marca 1846 r., początkowie Wilhelmowi Skallitzkiemu, c. k. porucznikowi w Wiedniu, nadany, a mocą cessyi na połowiczną własność Adolfowi Walcha, c. k. porucznikowi przelany, opiewający na wynalezienie pryzmatycznych czcionek, symbolów i medali i wyrabianie tychże z wszelakiego materyjału; na rok szósty.

14. Przywilej z dnia 27. Kwietnia 1850 r., Edwardowi Kautschowi, byłemu bronzownikowi w Wiedniu i Rudolfowi Pakfeifferowi, kupczykowi tamże, nadany na udoskonalenie ruchomej maszyny do krajania, służącej do wyrabiania tak zwanych rękawiczek warstewkowych (Schichtel-Handschuhe) z skóry glansowanej lub zamszowej; na rok drugi, nareszcie

15. przywilej z dnia 29. Kwietnia 1848 r., Franciszkowi Postbühalowi w Wiedniu, nadany na wynalezienie narządu do czyszczenia pierza do pościeli; na rok czwarty.

Baumgartner m. p.

9. Das Privilegium des Wenzel Schwarz, Privilegien-Inhabers in Wien, vom 2. Mai 1843, auf die Erfindung einer Mandel-Pomade; auf das Neunte Jahr.

10. Das Privilegium des Anton Schmid, bürgerlichen Kupferschmides in Wien, und des Leopold Wimmer, bürgerlichen Bäckermeisters in Wien, vom 13. April 1847, auf die Erfindung, mittelst eines eisernen Backofens eine kontinuirende Backung mit einer gleichanhaltenden Hitze zu erzielen; auf das Fünfte Jahr.

11. Das ursprünglich dem Joseph Stefsky verliehene und mittelst Zession vom 1. März 1846 in das Eigenthum des Joseph Steiner, Wundarztes in Stockerau, übergegangene Privilegium vom 18. April 1845, auf eine Erfindung und Verbesserung an dem unterm 7. Juli 1837 demselben verliehenen Privilegium, Bettdecken, Pferdedecken und andere zu verschiedenen Zwecken dienliche Gegenstände aus Schafwolle, Baumwolle, Seide und überhaupt allen zur Wirkerei geeigneten Stoffen, derart zu erzeugen, daß sie entweder auf beiden Seiten glatt, oder auf einer Seite glatt und auf der Rückseite dessinirt, einfärbig oder mit den manigfaltigsten Dessins versehen erscheinen; auf das Siebente Jahr;

12. Das Privilegium des Franz von Weckmann, Bürgers in Wien, vom 20. April 1850, auf eine Verbesserung von Strassen-Parquetten mittelst aufrechten und mit Fettsubstanzen inprägnirten Hirnholzes; auf das Zweite Jahr.

13. Das ursprünglich dem Wilhelm Skallitzky, k. k. Lieutenants in Wien, verliehene und mittelst Zession zur Hälfte in das Eigenthum des Adolf Walcha, k. k. Lieutenants, übertragene Privilegium vom 24. März 1846, auf die Erfindung prismatischer Buchstaben, Ziffern, Symbole und Medaillen, und der Erzeugung derselben aus jedem Materiale; auf das Sechste Jahr.

14. Das Privilegium des Eduard Kautsch, gewesenen Bronze-Arbeiters in Wien, und Rudolf Pakfeiffer, Handlungs-Kommis in Wien, vom 27. April 1850, auf die Verbesserung einer beweglichen Schneidemaschine zur Erzeugung der sogenannten Schichtel-Handschuhe aus Glacé und Sämisch-Leder; auf das Zweite Jahr, endlich

15. das Privilegium des Franz Postbühal in Wien vom 29. April 1848, auf die Erfindung eines Apparates zum Reinigen der Bettfedern; auf das Vierte Jahr.

Baumgartner m. p.

406.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 17. Czerwca 1851,

którem przywilej Leopoldowi Leinböckowi dnia 24. Maja 1850 nadany na mechaniczny przyrząd do brania miary na suknie wojskowe i cywilne, na rok drugi przedłuża się.

Ministerstwo handlu przedłużyło na rok dalszy, a mianowicie rok drugi przywilej z dnia 24. Maja 1850 r., Leopoldowi Leinböckowi, krawcowi linckiemu, na wynalazek mechanicznego przyrządu do brania miary na suknie wojskowe i cywilne.

Baumgartner m. p.

407.

S p i s

wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych dnia 24. Czerwca 1851 nadanych.

Przywilej, Karolowi Fischhofowi kupcowi w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 687), nadany na udoskonalenie w tkaniu i wyrabianiu zapomocą nowego przyrządu wszelkich gatunków materyj wełnianych i bawełnianych, przezco też zyskują znacznie na piękności; na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4699 — H.).

Przywilej, Antoniemu Tichyemu, prywatyzującemu w Wiedniu (miasto nr. 361), na udoskonalenie w sprawowaniu i przyrządzaniu materyj wyrabianych z bawełny, wełny lub z innych zwierzęcych lub roślinnych włóknistych substancyj; na lat dwa. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 4795 — H.).

Przywilej, Antoniemu Tichyemu, prywatyzującemu w Wiedniu (miasto nr. 361), nadany na udoskonalenie w gręplowaniu wełny; na lat dwa. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może (l. 4796 — H.).

Przywilej, Michałowi Rochowi, w Paryżu (rue Cléry nr. 19), przez Gisperta Kappa c. k. sekretarza ministeryjalnego w Wiedniu, nadany na wynalezienie nowych kopert listowych (papier à lettres enveloppes), za których użyciem stempel pocztowy i adres z listem, gdy się go otworzy, zostaje nieodłączony i doń przystający; na lat pięć. We Francyi nadano na ten wynalazek patent na lat pietnaście, poczynający się od dnia 8. Stycznia 1851 r. Opis tego przywileju złożono w c. k. niższo-austryjackiem namiestnictwie, gdzie go każdy przejrzeć może. Obdarzony przywilejem złożył rewers, jakiego się od cudzoziemców wymaga (l. 4848 — H.).

406.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 17. Juni 1851,

wodurch das Privilegium des Leopold Leinböck vom 24. Mai 1850 auf eine mechanische Vorrichtung zum Maßnehmen bei Militär- und Zivilröcken auf die Dauer des zweiten Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das Privilegium des Leopold Leimböck, Kleidermachers in Linz, vom 24. Mai 1850, auf die Erfindung einer mechanischen Vorrichtung zum Maßnehmen bei Militär- und Zivilröcken, auf die weitere Dauer Eines, das ist des zweiten Jahres, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.

407.

Verzeichniß

der von dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten am 24. Juni 1851 verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Karl Fischhof, Handelsmann in Wien (Leopoldstadt Nr. 687), auf eine Verbesserung mittelst einer neuen Vorrichtung alle Gattungen Schaf- und Baumwollstoffe zu weben und zu erzeugen, wodurch diese Stoffe an Schönheit bedeutend gewinnen; auf Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4699 — H.).

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 361), auf eine Verbesserung in der Behandlung und Zubereitung von aus Baumwolle, Wolle oder aus anderen animalischen oder vegetabilischen faserigen Materialen fabrizirten Stoffen; auf Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4795 — H.).

Dem Anton Tichy, Privatier in Wien (Stadt Nr. 361), auf eine Verbesserung im Kämmen der Wolle; auf Zwei Jahre. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung (Z. 4796 — H.).

Dem Michael Roch, in Paris (rue Cléry Nr. 19), durch Gisper Kapp, k. k. Ministerial-Sekretär in Wien, auf eine Erfindung neuer Briefumschläge (Papier à Lettres enveloppes), mittelst welcher der Poststempel und die Aufschrift des Briefes, nachdem er geöffnet worden ist, mit diesem vereiniget und ihm anhängend bleiben; auf Fünf Jahre. In Frankreich ist diese Erfindung seit 8. Jänner 1851 auf fünfzehn Jahre patentirt. Die offengehaltene Privilegiums-Beschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung. Der Fremdenrevers liegt vor (Z. 4848 — H.).

Przywilej, Aleksandrowi Wielemansowi, c. k. pensyjonowanemu majorowi w Klosterneuburgu nr. 357, nadany na wynalezienie nowego sposobu wyprawiania prędkiego skór surowych, różniącego się zupełnie od zwykłych sposobów garbowania; na lat cztery. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 4947 — H.).

Przywilej, Ludwikowi Edmundowi Mayerowi, c. k. uprzywilejowanemu fabrykantowi maszyn w Wiedniu (Landstrasse nr. 364), nadany na wynalezienie i udoskonalenie narządu suszarnianego, służącego do suszenia najrozmaitszych rzeczy fabrycznych, zapomocą którego przy całkowitem oszczędzeniu paliwa w krótszym czasie, i za użyciem mniejszej siły produkować można daleko większą ilość z usunięciem wszelkich szkodliwych zdrowiu wpływów i wszelkiego niebezpieczeństwa ognia, i który użytym być może w jakiej kto chce lokalności; na rok jeden. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5043 — H.).

Przywilej, Jakóbowi Franciszkowi Henrykowi Hembergerowi, dyrektorowi administracyi w Wiedniu (miasto nr. 785), nadany na odkrycie i udoskonalenie machiny do falcowania papieru, sukna i innych materyj dotąd zwykle ręką układanych, której używając i mniej kosztów się łoży, a jednostajność zupełną i większe oszczędzenie czasu się osięga, na lat pięć. O zachowanie tajemnicy proszono (l. 5044 — H.).

Baumgartner m. p.

408.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 27. Czerwca 1851,

którem przywilej Franciszkowi Schwenkowi i Henrykowi Wilhelmowi Jentschowi dnia 26. Sierpnia 1846 nadany, na rok piąty przedłuża się.

Ministerstwo handlu przedłużyło na dalszy rok jeden, to jest na rok piąty, przywilej nadany dnia 26. Sierpnia 1846 Franciszkowi Schwenkowi, magistrowi farmacyi, i Henrykowi Wilhelmowi Jentschowi, żelaźnikowi w Wiedniu, na wynalazek trwałego emalijowania naczyń kuchennych i innych przedmiotów z kutego żelaza lub miedzi.

Baumgartner m. p.

Dem Alexander Wielemans, k. k. pensionirten Major in Klosterneuburg Nr. 357, auf die Erfindung eines neuen Verfahrens der Schnell-Lohgärberei, welches von den gebräuchlichen Gärbemethoden ganz verschieden sei; auf Vier Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 4947 — H.).

Dem Ludwig Edmund Mayer, k. k. privilegirten Maschinen-Fabrikanten in Wien (Landstrasse Nr. 364), auf die Erfindung und Verbesserung eines Trockenkastenapparates zum Trocknen der verschiedensten Gegenstände der Fabrikazion, wodurch mit gänzlicher Ersparniß von Brennmateriale bei einem kürzeren Zeiterfordernisse und verringerter Kraftanwendung die Erzeugung einer größern Quantität, unter Beseitigung aller sanitätswidrigen Einflüsse und jeder Feuersgefahr, erzielt werde, und welcher in verschiedenen beliebigen Lokalitäten gebraucht werden könne; auf Ein Jahr. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5043 — H.).

Dem Jakob Franz Heinrich Hemberger, Verwaltungs-Direktor in Wien (Stadt Nr. 785), auf eine Entdeckung und Verbesserung einer Maschine zum mechanischen Falzen des Papieres, Tuches und anderer Stoffe, welche gewöhnlich mit der Hand zusammen gelegt werden, wodurch eine gänzliche Gleichförmigkeit und ein größeres Ersparniß an Zeit und Kosten erzielt werde; auf Fünf Jahre. Die Geheimhaltung wurde angesucht (Z. 5044 — H.).

Baumgartner m. p.

408.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 27. Juni 1851,

womit das dem Franz Schwenk und Heinrich Wilhelm Jentsch am 26. August 1846 ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer des fünften Jahres verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Franz Schwenk, Magister der Pharmacie, und Heinrich Wilhelm Jentsch, Eisenhändler in Wien, am 26. August 1846 auf die Erfindung einer dauerhaften Emaillirung der Kochgeschirre und anderer Gegenstände von geschmiedetem Eisen und Kupfer, ertheilte Privilegium auf die weitere Dauer Eines, das ist des fünften Jahres, zu verlängern befunden.

Baumgartner m. p.